

PAPER DETAILS

TITLE: İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Kelime Hazinesi Üzerine Bir İnceleme/An Investigation On The Elementary 7th Grade Students` Vocabulary In Writing

AUTHORS: Murat ÖZBAY,Kadir BÜYÜKİKİZ,Yusuf UYAR

PAGES: 149-174

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/183309>

İLKÖĞRETİM YEDİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILI ANLATIMLARINDAKİ KELİME HAZİNELERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Prof. Dr. Murat ÖZBAY

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü
mozbay@gazi.edu.tr

Arş. Gör. Kadir Kaan BÜYÜKİKİZ

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü
kaan@gazi.edu.tr

Arş. Gör. Yusuf UYAR

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü
uyary@gazi.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin kelime hazinelerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Araştırmada öğrencilerden kendilerine verilen altı konudan birini seçerek bir kompozisyon yazmaları istenmiştir. Yazılan kompozisyonlarda öğrencilerin kullandıkları kelime hazinesi çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Araştırmanın verileri ilköğretim 7. sınıfa devam eden 394 öğrenciden toplanmıştır. Verilerin analizinde SCP 4.07 ve SPSS 15.0 programları kullanılmıştır. Araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır: Öğrencilerin kelime hazinesi, cinsiyet, okul öncesi eğitim alma, sosyoekonomik düzey ve akademik başarı değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kelime hazinesi, kelime bilgisi, kelime sıklığı, yazılı anlatım, Türkçe eğitimi

AN INVESTIGATION ON THE ELEMENTARY 7th GRADE STUDENTS' VOCABULARY IN WRITING

Abstract

The aim of this study is to investigate 7th grade elementary school students' vocabulary according to some variables. In this research, the students were asked to write a composition by selecting a topic out of six subjects which were given them. Vocabulary which was used in their written compositions was investigated in terms of various variables. The data were gathered from 394 7th grade students. SCP 4.07 and SPSS 15.0 were used for analyzing the data. Findings of this research assert that students' vocabulary shows statistically significant difference in terms of sex, taking kindergarten education, socioeconomic degree, and academic success.

Key Words: Vocabulary, word knowledge, word frequency, written expression, Turkish education

Giriş

Kelime hazinesi dili kullanan bireylerin hem akademik hem de gündelik hayatta anlama ve anlatma becerilerinin sınırlarını belirlemektedir. Bu sebeple dil eğitimi alanında yapılan araştırmaların bir kısmı kelime hazinesi çalışmalarına ayrılmıştır.

Kelime hazinesi üzerine yapılan çalışmaların tamamına yakınında önce kelime kavramı üzerinde durulmuş, kelime kavramının sınırlarını belirlemek için kıstaslar oluşturulmuştur. Kimi araştırmacılar kelimeyi tarif etmede kıstas olarak şekli, kimileri anlamı, kimileri ise her ikisini de kabul etmiştir. Ancak bütün bu görüşlerin kelime kavramını ifade etmede eksik taraflarının olduğunu söylemek mümkündür (Kurudayıoğlu, 2005:1-5). Kelime kavramının sınırlarını belirlemede ortaya çıkan görüş farklılıkları pek çok kelime tanımını da beraberinde getirmiştir. Kelimeyi hem şekil hem de manaya göre tarif etmeyi uygun bulan Ergin'e (1998: 95) göre kelime, "Manası veya gramer vazifesi bulunan ve tek başına kullanılan ses veya sesler topluluğudur." Korkmaz (2006: 6) da kelimeyi "Bir veya birden çok heceli ses öbeklerinden oluşan ve tek başlarına zihindeki belli kavramlara karşılık olan somut veya soyut söz kalıplarıdır; somut ve soyut kavramlar arasında ilişki kuran dil birimleridir." şeklinde tanımlamıştır.

Kelime kavramının tanımlanmasında görülen çeşitlilik kelime hazinesinin isimlendirilmesinde de karşımıza çıkmaktadır. Alanyazın ve alanla ilgili araştırmalar incelendiğinde kelime hazinesi yerine söz dağarcığı, kelime serveti, söz varlığı vb. terimlerin kullanıldığı görülmektedir. Aslında bu adlandırmaların birbirinden farklı olmadığını söylemek mümkündür (Baş, 2007:103). Ancak, "söz varlığı" terimini diğerlerinden farklı tutmak gerekmektedir. Çünkü söz varlığı, kelime hazinesini de kapsayacak şekilde atasözleri, deyimler, ikilemeler, ilişki sözleri gibi pek çok dil yapısını bünyesinde barındırmaktadır (Aksan, 2002: 13-14; Baş, 2007:103-105). Kelime hazinesi, "Bir dilin bütün kelimeleri; bir kişinin veya bir topluluğun söz dağarcığında yer alan kelimeler toplamı" (Korkmaz,1992:100) olarak tanımlanır.

Araştırmacılar tarafından kelime hazinesi kendi içinde de sınıflamaya tabi tutulmuştur. Bu sınıflamaya göre anlatım (konuşma, yazma) sırasında kullanılan sözcüklerden oluşan kelime hazinesi "üretici kelime hazinesi", anlama (okuma, dinleme) etkinlikleri sırasında kullanılan sözcüklerden oluşan kelime hazinesi "alıcı kelime hazinesi" olarak adlandırılmaktadır. Kaynaklarda üretici kelime hazinesi yerine aktif kelime hazinesi, alıcı kelime hazinesi yerine pasif kelime hazinesi terimleri de sıkça kullanılmaktadır. Pasif (alıcı) kelime hazinesinin, aktif kelime hazinesinden daha geniş olduğu bilinmektedir. Çünkü insanlar konuşurken ya da yazarken kullanmadığı pek çok kelimeyi, dinlerken ya da okurken kullanabilmektedir (Baş, 2006: 105).

Kelime hazinesi ile ilgili çalışmalarda kelime hazinesinin zengin ya da fakir oluşunu belirleyen kıstaslar ön plana çıkmaktadır. Bir metinden tesadüfen seçilen iki

kelimenin aynı çıkma olasılığının düşük olması, kelime hazinesinin zenginliğinin bir göstergesi olarak kabul edilir. Dolayısıyla kelime hazinesi çalışmalarında metinlerin içerdiği farklı kelime sayısı muhakkak değerlendirilmelidir. Metin içerisinde sadece bir defa kullanılmış olan kelimelerin sayısı da bir diğer zenginlik göstergesi olarak kabul edilmektedir (Temur, 2006: 47). Bir konu üzerine yazılan bir metinde sadece bir kez kullanılan kelime sayısının fazla olması, kelime tekrarına gerek duyulmayacak kadar zengin bir kelime kadrosuna sahip olunduğunun göstergesi sayılmaktadır.

Kelime Hazinesinin Önemi

Dil derslerinin amacı, temel dil becerilerini geliştirmek ve öğrencilerin ana dillerini en iyi şekilde kullanmalarını sağlamaktır. Dil becerilerinin kazandırılması ve geliştirilmesi için kelime hazinesinin zenginleştirilmesi gerekmektedir. Çünkü insanlar ancak bildikleri kelimelerle konuşma, yazma, okuma ve dinleme becerilerini kullanabilirler. Bu nedenle dil derslerinin amacına ulaşması için öğrencilerin kelime hazinelerinin zenginleştirilmesine önem verilmelidir.

Kelime hazinesinin, dil becerilerindeki performansa ve başarıya etkisi üzerine çeşitli çalışmalar yapılmıştır (Robinson, 2005; Kotlun ve Biemiller 1999; Perkins, 1982). Eğitimin farklı düzeylerinde yapılan bu araştırmalar gösteriyor ki kelime hazinesi, okuduğunu ya da dinlediğini anlamada önemli bir faktördür (Özbay, 2005: 123; Nelson ve Stage, 2007: 11). Çünkü kelimeyi tanıyıp anlamlandırmak, kelimenin içinde geçtiği metni anlamlandırmanın anahtarıdır (Irvin, 1990: 6). Anlamı bilinen kelimeler, anlamı bilinmeyen kelimelerin metnin bağlamından hareketle tahmin edilmesine imkân sağlar (Özbay, 2007: 12, Irvin, 1990: 6). Bu da anlamayı kolaylaştırır. Metin içinde anlamı bilinmeyen kelimelerin sayısı arttıkça bağlamdan kopma artacağı için ilk kez karşılaşılan kelimeleri tahmin etme gücü düşer. Bu açıdan değerlendirildiğinde kişinin mevcut kelime hazinesinin okuduğunu anlama düzeyini doğrudan etkilediği anlaşılmaktadır.

Kelime hazinesi anlamının yanı sıra anlatım gücünü de etkilemektedir. Kelime hazinesi fakir olan bir kişinin, duygu ve düşüncelerini anlatmakta güçlük çekeceği, kendini sınırlı kelimelere bağlı kılacağı bir gerçektir (Karaalioğlu, 1987: 24). Geniş bir kelime kadrosu içinden yapılacak doğru kelime seçimleri yazılı ve sözlü anlatımda akıcılığı, ikna gücünü, inandırıcılığı artırır, düşüncelerin daha net ve anlaşılır bir şekilde ifade edilmesine imkân sağlar (Culham, 2003: 142). Bu sebeple gerek yazma gerekse konuşma becerilerinde başarılı olmak için zengin bir kelime hazinesine sahip olunmalıdır.

Mevcut kelime hazinesi yeni kelimelerin öğretiminde önemli bir basamaktır. Öğrencinin ilk defa karşılaştığı kelimeler önceden bildiği yakın ya da benzer anlamlı kelimelerle ilişkilendirilerek hafızaya kaydedilir (Kurudayıoğlu, 2005: 16). Nitekim yeni öğrenmeleri etkileyen en önemli değişkenin önceki bilgiler olduğunu ifade eden Ausubel'in öğrenme teorisine dayanan yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre de

yeni öğrenilen her türlü bilgi önceki bilgilerle ilişkilendirilerek hafızaya kaydedilir (Akt. Ivie, 1998).

Kelime hazinesinin zenginliği öğrencilerin sadece dil derslerinde başarılı olmasını sağlamakla kalmamakta diğer derslerdeki akademik başarıyı da doğrudan etkilemektedir. (Blachowicz ve Fisher, 2005: 2). Genel akademik başarı ile kelime hazinesi ve kelime bilgisi arasındaki ilişkiyi incelemek üzere yapılan çalışmalarda başarılı ve başarısız öğrencilerin kelime hazineleri arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir (Naggy ve Herman, 1984: 7). Bu sonuç öğrencilerin sadece dil derslerinde değil bütün derslerde başarılı olması için kelime hazinelerini geliştirmek gerektiğini göstermektedir.

Kelime hazinesinin zenginliği kişinin düşünce dünyasının zenginleşmesi açısından da önemlidir (Tosunoğlu, 1999: 72). Düşüncenin geliştirilmesinde ve üretilmesinde kelimeler temel araçlardır (Karakuş, 2000: 128). Çünkü dildeki her kelime, ya bir varlığa ya da bir düşünceye karşılık gelmekte ve düşünmenin temel malzemesini oluşturmaktadır (Özbay, 2007: 11). Araştırma sonuçları gösteriyor ki kelime hazinesi, bilgiyi edinmede, düzenlemede ve yeniden yapılandırmada önemli bir işleve sahip olan akıl yürütme gücünü de etkilemektedir (White ve Alexander, 1988: 19). Yani muhakeme yoluyla elde edilecek bilgilerin miktarı mevcut kelime hazinesinin sınırlarına bağlı olarak değişir. Sonuç olarak görülüyor ki, bilgi ve düşünce, kelime hazinesinin imkânları ölçüsünde gelişmektedir. Dolayısıyla öğrenilen her kelime bireyin yeni bir düşünce ya da tecrübe edindiğinin göstergesi olarak kabul edilmelidir.

Kelime hazinesinin insan hayatında bu denli önemli olması sebebiyle son yıllarda ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin kelime hazineleri üzerine ülkemizde de çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Kurudayıoğlu (2005), Türkiye genelinde yedi farklı bölgeden (toplam on dört okuldan) topladığı verileri inceleyerek ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin (toplam 550 öğrenci), kelime hazinelerini incelemiş, kullanılan kelimelerin sıklık ve yaygınlıklarını tespit etmiştir. Elde ettiği verileri ders kitaplarında geçen kelimelerle karşılaştırmıştır.

İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin kelime hazinesinin incelendiği bir başka çalışma da Çıplak (2005) tarafından yapılmıştır. Çalışmada 5, 8 ve 11. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları kelime hazineleri incelenmiştir. Araştırmacı elde ettiği verileri sosyoekonomik düzey ve cinsiyet değişkenlerine göre karşılaştırmıştır. Araştırma sonunda göre 8. sınıf düzeyinde kız öğrencilerin kullandığı toplam kelime sayısının erkek öğrencilerin kullandığı toplam kelime sayısından daha fazla, erkek öğrencilerin kullandığı farklı kelime sayısının ise kız öğrencilerin kullandığı farklı kelime sayısından daha fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır.

İnce (2007) ilköğretim 6. sınıf düzeyindeki (toplam 74 öğrenci) öğrencilerin yazılı anlatımda kullandıkları aktif kelime hazinesi üzerine bir çalışma yapmıştır. Çalışmada öğrencilerin kelime hazinelerine çeşitli değişkenlerin (anne babanın eğitim düzeyinin, ailenin gelir seviyesinin, bilgisayarın ve internetin etkisinin, öğrencinin kreşe gidip gitmediğinin, annenin çalışıp çalışmadığının, kardeş sayısının ve cinsiyetin) etkisi incelenmiştir.

İpekçi (2005), 88 ilköğretim yedinci sınıf öğrencisinden aldığı yazılı anlatım kâğıtlarından hareketle, öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandığı aktif kelime hazinesini belirlemiş; anne ve babanın eğitim durumu, ailenin gelir düzeyi, öğrencilerin okul öncesi eğitim alıp almaması değişkenlerinin öğrencilerin kelime hazinesi üzerinde etkili olup olmadığını incelemiştir.

Cesur (2005), pansiyonlu ilköğretim okullarında okuyan öğrencilerin kelime hazinelerini tespit etmek ve çocuk kitaplarının kelime hazinesini zenginleştirmedeki etkisini araştırmak amacıyla yaptığı çalışmanın örneklemine 3-8. sınıflarda okuyan beşer (toplam otuz) öğrenciyi dâhil etmiştir.

Ünsal (2005), 5, 8 ve 11. sınıf öğrencilerinin, sözlü anlatımda kullandıkları aktif kelime hazinelerini tespit etmek amacıyla yürüttüğü çalışmanın örneklemine her sınıf düzeyinden otuzar öğrenci dâhil etmiştir. Öğrencilerin sosyoekonomik düzeyleri, sınıf düzeyleri, cinsiyetleri ve anlatım türlerinin sözlü anlatımda kullanılan kelime hazinesi üzerinde etkili olup olmadığını tespit etmeye çalışmıştır.

Kelime hazinesi üzerine yapılan çalışmalar genel olarak değerlendirildiğinde öğrencilerin kelime hazineleri üzerinde etkisi olduğu düşünülen değişkenlere dikkat edildiği görülmektedir. Ancak bu değişkenlere bağlı olarak ortaya çıkan farkın istatistiksel açıdan ne derece anlamlı olduğunun analiz edilmediği görülmektedir. Alandaki bu eksikliğin doldurulması için mevcut çalışmanın yapılması gerekli görülmüş ve çalışmanın bu açıdan önemli olduğu düşünülmüştür.

Problem Cümlesi

Bu çalışmanın amacı ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım çalışmalarında kullandıkları kelime hazinelerinin ne düzeyde olduğunu ve hangi değişkenlerden etkilendiğini tespit etmektir.

Araştırmanın problemine bağlı olarak çözümü aranan alt problemler şunlardır:

1. 7. sınıf öğrencilerinin kelime hazinelerinin zenginliği cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
2. 7. sınıf öğrencilerinin kelime hazinelerinin zenginliği öğrencilerin okul öncesi eğitim alıp almamalarına göre farklılık göstermekte midir?

3. 7. sınıf öğrencilerinin kelime hazinelerinin zenginliği öğrencilerin boş zamanlarında kitap okuyup okumamalarına göre farklılık göstermekte midir?
4. 7. sınıf öğrencilerinin kelime hazinelerinin zenginliği okudukları okulun bulunduğu bölgenin sosyoekonomik düzeyine göre farklılık göstermekte midir?
5. 7. sınıf öğrencilerinin kelime hazinelerinin zenginliği öğrencilerin bir önceki sınıfa ait Türkçe dersi sınıf geçme notlarına göre farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni, veri toplama teknikleri ve verilerin analizi yer almaktadır.

Araştırma Modeli

Araştırma, olayları, olguları doğal koşulları içerisinde incelemeyi hedefleyen *alan araştırması*dır. Araştırmada *tarama modeli* kullanılmıştır. Tarama modeli, var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlar. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Önemli olan, bilinmek istenen şeyin gözlenip belirlenebilmesidir (Karasar, 2003: 77).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni Ankara ili merkez ilçelerinde (Altındağ, Çankaya, Etimesgut, Gölbaşı, Keçiören, Mamak, Sincan ve Yenimahalle) okuyan 7. sınıf öğrencileridir. Örneklem seçilirken sosyoekonomik değişkenlerin olası etkisi de dikkate alınmak istenmiş ve veriler farklı sosyoekonomik çevrelerde bulunan okullardan toplanmıştır. Okulların sosyoekonomik çevrelerinin belirlenmesinde Türkiye İstatistik Kurumunun 2007 yılında yürüttüğü Mernis çalışmasının verileri esas alınmıştır. Alt sosyoekonomik düzeydeki çevreye ait veriler Altındağ (iki ilköğretim okulu) ilçesinden, orta sosyoekonomik düzeydeki çevreye ait veriler Etimesgut (iki ilköğretim okulu) ilçesinden ve üst sosyoekonomik düzeydeki çevreye ait veriler Yenimahalle (iki ilköğretim okulu) ilçesi ile Çankaya (bir ilköğretim okulu) ilçesinden toplanmıştır.

Örneklemi oluştururken adı geçen okullardaki 7. sınıfların şube sayısı ve şubelerin öğrenci mevcutları öğrenilmiş, şube sayısı üçten fazla olan okullarda örneklem dâhil edilecek şube tesadüfi yöntemle seçilmiştir.

Tablo 1. Araştırmanın Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyet ve Sosyoekonomik Düzey Bilgileri

Cinsiyet	Alt SED	Orta SED	Üst SED	Toplam
Kız	88	82	43	213
Erkek	60	63	58	181
Toplam	148	145	101	394

Veri Toplama Araçları

Araştırmada iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlar:

1. Uygulamaya katılan öğrencilere ait kişisel bilgileri (cinsiyet, okul öncesi eğitim alma durumu vb.) toplamak amacıyla geliştirilen bir anket (Kişisel Bilgi Formu).
2. Öğrencilerden alınan yazılı anlatım (kompozisyon) kâğıtları.

Öğrenciler tarafından yazılan kompozisyonların konuları belirlenirken, önce öğrencilerin bir önceki yıl kullandıkları Türkçe ders kitabındaki temalardan hareketle bir havuz hazırlanmış, sonra Gazi Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümünde görev yapan alan uzmanlarının görüşleri alınarak dokuz konu başlığından altısı seçilip araştırmada kullanılmıştır. Görüşüne başvuru alan uzmanlar (10 uzman) her bir konu için “uygun değil”, “kısmen uygun”, “uygun” ifadelerinden birini işaretleyerek konuların 7. sınıf düzeyine uygunluğu hakkında görüşlerini belirtmiştir. Daha sonra uzmanların görüşleri puanlara dönüştürülmüş ve değerlendirme her bir konunun aldığı toplam puan üzerinden yapılmıştır. Uzman görüşlerinin puana dönüştürülmesi sırasında araştırmacılar “uygun değil” ifadesini sıfır puan, “kısmen uygun” ifadesini bir puan, “uygun” ifadesini iki puan olarak değerlendirmeye almıştır. Uzman görüşüne sunulan konular ve uzman değerlendirmesinden aldıkları toplam puanlar şu şekildedir:

“Yaptığınız bir geziyi anlatınız.” 20 puan, “Doğayı korumanın bize kazandırdıkları nelerdir?” 20 puan, “Atatürk’ün milletimiz ve sizin için ne anlam ifade ettiğini anlatınız.” 18 puan, “En büyük hayaliniz nedir? Anlatınız.” 16 puan, “Okumanın hayatımızdaki yeri ve önemi nedir?” 15 puan, “‘Vatanı sevmek’ ifadesinin sizde uyandırdığı düşünceleri anlatınız.” 15 puan, “Yardımlaşmanın sizler için önemini anlatınız.” 14 puan, “Sizce insanların ‘sevgi’ duygusu olmasaydı dünyamızda neler farklı olurdu?” 14 puan, “Bayramlar ve bayramlardan beklentilerinizi anlatınız.” 13 puan.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler 2009 yılı Mayıs ayında toplanmıştır. Uygulamalar 1 ders saatinde (40 dk) gerçekleştirilmiştir. Toplanan verilerin analizi iki basamakta yapılmıştır. Veri analizinin ilk basamağında Simple Concordance programının 4.0.0.7 sürümü, ikinci basamağında SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır.

Öğrencilerden alınan metinler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bu işlemde sonra, öncelikle metinlerde geçen ayrı yazılan birleşik kelimeler, birleşik fiiller, ikilemeler, deyimler, atasözleri, meslek isimlerini ve özel isimleri oluşturan kelimeler tek bir kavramı karşıladığı için, kullanılan program tarafından tek bir kelime olarak algılanması amacıyla kelimelerin arasına + işareti konarak birleştirilmiştir (Örn. Mustafa+Kemal+Atatürk, göz+at-, karış+karış, açık+büfe vb.) Atasözü, deyim, birleşik kelimeler ve birleşik fiiller, Türk Dil Kurumu'nun internet sitesindeki Yazım Kılavuzu, Güncel Türkçe Sözlük ve Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü esas alınarak belirlenmiştir. Daha sonra kelimelere getirilmiş olan çekim ekleri, mastar ekleri, sıfat-fiil, zarf-fiil ve olumsuzluk ekleri silinerek kelime kök ve gövdeleri elde edilmiştir. Ayrıca "ile", "ise" ve "idi" kelimeleri tek başlarına bir anlam taşımadıkları için metinlerden silinmiştir. Sayılar ve kısaltmalar da bir kavramı karşıladıkları için veri analizine dâhil edilip tek bir kelimeymiş gibi işleme alınmıştır.

Kelimeler ayrıştırıldıktan sonra her bir öğrencinin yazmış olduğu metin Simple Concordance programı kullanılarak analiz edilmiş, her bir öğrencinin sadece bir defa kullandığı kelimelerin sayısı, metinde kullanılan farklı kelimelerin sayısı ve metinde kullanılan kelimelerin toplam sayısı hesaplanmıştır. Her bir öğrenci için ayrı ayrı alınan kelime listelerinden, metinlerde geçen deyim ve atasözlerinin sayıları tespit edilmiştir. Ayrıca bütün kâğıtlarda geçen kelimeler bir defa da topluca analiz edilerek çalışmada kullanılan veriden elde edilen kelime listesi ve kelimelerin kullanım sıklıkları ekte sunulmuştur.

Veri Analizinin ikinci basamağında, birinci basamak sonunda elde edilen kelime sayıları ile öğrencilerin demografik özellikleri SPSS 15 paket programına aktarılmıştır. Öğrencilerin metinlerinden elde edilen kelime sayıları sürekli veri olmadığından veri analizinin ikinci basamağında non-parametrik testler kullanılmıştır.

Öğrencilerin kullandıkları kelime sayılarının cinsiyete, okul öncesi eğitim alıp almamaya, boş zamanlarda kitap okuyup okumama durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığı Mann-Whitney testi ile sınanmıştır. Akademik başarıya ve sosyoekonomik düzeye göre farklılaşıp farklılaşmadığı ise Kruskal Wallis testi ile sınanmış, anlamlı farklılıkların bulunduğu durumlarda hangi gruplar arasında fark olduğu Mann-Whitney testi ile tespit edilmiştir.

Bulgular

Birinci Alt Probleme Dair Bulgular

İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin bir metinde bir defa kullandıkları kelime sayısı, cinsiyete göre, kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık göstermektedir [$U= 16651,50$; $p<0.05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında kız öğrencilerin bir metinde bir defa kullandıkları kelime sayısının (209,82), erkek öğrencilerin bir metinde bir defa kullandıkları kelime sayısından (183,00) daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

7. sınıf öğrencilerinin bir metin içinde kullandığı farklı kelime sayısı cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir [$U= 15135,00$; $p<0.05$]. Tablo 2'den, sıra ortalamalarına göre, kız öğrencilerin bir metinde kullandığı farklı kelime sayısının (216,94), erkek öğrencilerin bir metinde kullandığı farklı kelime sayısından (174,62) istatistiksel olarak anlamlı derecede fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Bir metinde kullanılan toplam kelime sayısı da cinsiyet değişkenine bağlı olarak anlamlı farklılık göstermektedir [$U= 13901,50$; $p<0.05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında kız öğrencilerin bir metinde kullandığı toplam kelime sayısının (222,73), erkek öğrencilerin kullandığı toplam kelime sayısına (167,80) göre daha fazla olduğu Tablo 3'te görülmektedir.

Araştırmaya dâhil edilen öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandıkları atasözü ve deyim sayısı da cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$U= 16697,50$; $p<0.05$]. Kız öğrencilerin (209,61) erkek öğrencilerden (183,25) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yaratacak şekilde daha fazla atasözü ve deyim kullandığı görülmektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin Yazılı Anlatımlarında Kullandıkları Kelime Sayılarının Cinsiyet Değişkenine Bağlı Olarak Farklılık Gösterip Göstermediğine Dair Mann-Whitney Testi

	Cinsiyet	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Bir Kez Kullanılan Kelime Sayısı	Kız	213	209,82	44692,50	16651,50	,020*
	Erkek	181	183,00	33122,50		
Farklı Kelime Sayısı	Kız	213	216,94	46209,00	15135,00	,000*
	Erkek	181	174,62	31606,00		
Toplam Kelime Sayısı	Kız	213	222,73	47442,50	13901,50	,000*
	Erkek	181	167,80	30372,50		
Atasözü Deyim Sayısı	Kız	213	209,61	44646,50	16697,50	,016*
	Erkek	181	183,25	33168,50		

* $p<,05$

İkinci Alt Probleme Dair Bulgular

İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin kendilerini yazılı olarak ifade ederken bir metinde bir defa kullandıkları kelime sayısı okul öncesi eğitim alıp almama durumlarına göre, okul öncesi eğitim alanlar lehine anlamlı bir farklılık göstermektedir [$U= 14562,00$; $p<0.05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında okul öncesi eğitim alan öğrencilerin bir metinde bir defa kullandıkları kelime sayısının (214,61), okul öncesi eğitim almayan öğrencilerin bir metinde bir defa kullandıkları kelime sayısından (189,73) daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayısı, okul öncesi eğitim alanların lehine anlamlı bir farklılık göstermektedir [$U= 14584,50$; $p<0.05$]. Sıra ortalamalarına göre okul öncesi eğitim alan öğrencilerin bir metinde kullandıkları farklı kelime sayısının (214,43), okul öncesi eğitim almayan öğrencilerin bir metinde kullandıkları farklı kelime sayısından (189,82) daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3'te de görüldüğü üzere öğrencilerin bir metinde kullandıkları toplam kelime sayısı ile atasözü ve deyimlerin sayısında okul öncesi eğitimi alıp almama değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Tablo 3. Öğrencilerin Yazılı Anlatımlarında Kullandıkları Kelime Sayılarının Okul Öncesi Eğitim Alma Değişkenine Bağlı Olarak Farklılık Gösterip Göstermediğine Dair Mann-Whitney Testi

	O Ö Eğitim	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Bir Kez Kullanılan Kelime Sayısı	Almış	123	214,61	26397,00	14562,00	,044*
	Almamış	271	189,73	51418,00		
Farklı Kelime Sayısı	Almış	123	214,43	26374,50	14584,50	,047*
	Almamış	271	189,82	51440,50		
Toplam Kelime Sayısı	Almış	123	212,50	26137,50	14821,50	,078
	Almamış	271	190,69	51677,50		
Atasözü Deyim Sayısı	Almış	123	199,72	24565,50	16393,50	,783
	Almamış	271	196,49	53249,50		

* $p<,05$

Üçüncü Alt Probleme Dair Bulgular

Tablo 4'te görüldüğü üzere ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin kelime hazinelerinde boş zamanlarında kitap okuyup okumama durumlarına göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Tablo 4. Öğrencilerin Yazılı Anlatımlarında Kullandıkları Kelime Sayılarının Boş Zamanlarında Kitap Okuma Değişkenine Bağlı Olarak Farklılık Gösterip Göstermediğine Dair Mann-Whitney Testi

	Boş Zam. Kitap	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Bir Kez Kullanılan Kelime Sayısı	Okuyor	350	200,82	70287,00	6538,00	,103
	Okumuyor	44	171,09	7528,00		
Farklı Kelime Sayısı	Okuyor	350	200,49	70172,00	6653,00	,141
	Okumuyor	44	173,70	7643,00		
Toplam Kelime Sayısı	Okuyor	350	200,67	70235,00	6590,00	,119
	Okumuyor	44	172,27	7580,00		
Atasözü Deyim Sayısı	Okuyor	350	199,97	69989,00	6836,00	,201
	Okumuyor	44	177,86	7826,00		

Dördüncü Alt Probleme Dair Bulgular

Yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda araştırmaya dâhil edilen öğrencilerin kendilerini yazılı olarak ifade ederken bir metinde bir defa kullandıkları kelime sayılarında sosyoekonomik düzey değişkenine göre anlamlı bir farklılığın olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(2)}=8,828$; $p<,05$].

Gruplar arası farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Mann-Whitney testi, sıra ortalamaları dikkate alındığında, üst sosyoekonomik düzeydeki öğrencilerin metin içinde bir defa kullandıkları kelime sayısının (141,83) alt sosyoekonomik düzeydeki öğrencilerin kullandıkları kelime sayısından (113,51) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yaratacak şekilde yüksek olduğunu göstermiştir.

Yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda araştırmaya dâhil edilen öğrencilerin kullandıkları farklı kelime sayılarında sosyoekonomik düzey değişkenine göre anlamlı bir farklılığın olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(2)}=6,320$; $p<,05$].

Tablo 5. Öğrencilerin Yazılı Anlatımlarında Kullandıkları Kelime Sayılarının Sosyoekonomik Düzey Değişkenine Bağlı Olarak Farklılık Gösterip Göstermediğine Dair Kruskal-Wallis Testi

	Varyansın Kaynağı	n	Sıra Ortalama	SD	χ^2	p	Anlamlı Fark
Bir Kez Kullanılan Kelime Sayısı	Alt SED	148	180,10	2	8,828	,012*	1-3
	Orta SED	145	196,98				
	Üst SED	101	223,74				
Farklı Kelime Sayısı	Alt SED	148	183,13	2	6,320	,042*	1-3
	Orta SED	145	196,48				
	Üst SED	101	220,02				
Toplam Kelime Sayısı	Alt SED	148	187,56	2	3,430	,180	
	Orta SED	145	195,75				
	Üst SED	101	214,57				
Atasözü Deyim Sayısı	Alt SED	148	186,98	2	2,519	,284	
	Orta SED	145	206,81				
	Üst SED	101	199,54				

* p<,05

Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Mann-Whitney testi, sıra ortalamaları dikkate alındığında, üst sosyoekonomik düzeydeki öğrencilerin kullandıkları farklı kelime sayısının (139,24) alt sosyoekonomik düzeydeki öğrencilerin kullandıkları farklı kelime sayısından (115,28) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterecek şekilde yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5'te de görüldüğü üzere öğrencilerin bir metinde kullandıkları toplam kelime sayısı ile atasözü ve deyimlerin sayısında sosyoekonomik düzey değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Beşinci Alt Probleme Dair Bulgular

Araştırmaya dâhil edilen öğrencilerin kendilerini yazılı olarak ifade ederken bir metinde bir defa kullandıkları kelime sayısının, öğrencilerin Türkçe dersi akademik başarı düzeylerine göre anlamlı farklılık gösterdiği yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda ortaya çıkarılmıştır [$\chi^2_{(4)}=29,565$; p<,05].

Anlamli farklıliğin hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan Mann-Whitney testleri sonucunda; ders geçme notu 5 olan öğrencilerle (73,88) 2 olan öğrenciler arasında (45,30), 5 olan öğrencilerle (136,14) 3 olan öğrenciler arasında (94,04) ve 5 olan öğrencilerle (128,87) 4 olan öğrenciler (92,19) arasında ders geçme notu 5 olan öğrencilerin lehine anlamli farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandıkları farklı kelime sayısı, öğrencilerin Türkçe dersi akademik başarı düzeylerine göre anlamli farklılık göstermektedir [$X^2_{(4)}=29,429$; $p<,05$].

Anlamli farklıliğin hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan Mann-Whitney testleri sonucunda; ders geçme notu 5 olan öğrencilerle (74,63) 2 olan öğrenciler arasında (43,75), 5 olan öğrencilerle (134,56) 3 olan öğrenciler arasında (95,06) ve 5 olan öğrencilerle (128,57) 4 olan öğrenciler (92,39) arasında ders geçme notu 5 olan öğrencilerin lehine anlamli farklılık olduğu tespit edilmiştir.

İlköğretim 7. sınıf öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandıkları toplam kelime sayısı, öğrencilerin Türkçe dersi akademik başarı düzeylerine göre anlamli farklılık göstermektedir [$X^2_{(4)}= 25,459$; $p<,05$].

Anlamli farklıliğin hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan Mann-Whitney testleri sonucunda; ders geçme notu 5 olan öğrencilerle (73,10) 2 olan öğrenciler arasında (46,89), 5 olan öğrencilerle (133,81) 3 olan öğrenciler arasında (95,54) ve 5 olan öğrencilerle (126,61) 4 olan öğrenciler (93,72) arasında ders geçme notu 5 olan öğrencilerin lehine anlamli farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya dâhil edilen ilköğretim 7. sınıf öğrencilerin yazılı anlatımlarında kullandıkları atasözü ve deyimlerin sayısında, öğrencilerin Türkçe dersi akademik başarı düzeylerine göre anlamli farklılık tespit edilmemiştir [$X^2_{(4)}= 25,459$; $p<,05$].

Ayrıca her ne kadar aralarında istatistiksel olarak anlamli bir farklılık olmasa da, akademik notların yükselişine paralel olarak (2, 3, 4) öğrencilerin kelime hazinelerinde bir artış olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Öğrencilerin Yazılı Anlatımlarında Kullandıkları Kelime Sayılarının Sosyoekonomik Düzey Değişkenine Bağlı Olarak Farklılık Gösterip Göstermediğine Dair Kruskal-Wallis Testi

	Varyansın Kaynağı	n	Sıra Ortalama	SD	X ²	p	Anlamlı Fark
Bir Kez Kullanılan Kelime Sayısı	1	5	186,50	4	29,565	,000*	2-5
	2	42	166,68				3-5
	3	134	178,33				4-5
	4	127	189,37				
	5	86	255,07				
Farklı Kelime Sayısı	1	5	169,70	4	29,429	,000*	2-5
	2	42	161,67				3-5
	3	134	180,17				4-5
	4	127	190,31				
	5	86	254,24				
Toplam Kelime Sayısı	1	5	150,60	4	25,459	,000*	2-5
	2	42	167,08				3-5
	3	134	180,85				4-5
	4	127	191,33				
	5	86	250,14				
Atasözü Deyim	1	5	198,70	4	25,459	,096	
	2	42	172,38				
	3	134	190,00				
	4	127	196,15				
	5	86	223,38				

* p<,05

Tartışma

Araştırma bulgularının değerlendirilmesi ve daha önceki çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılması sırasında mevcut çalışma ve daha önce yapılan çalışmaların örneklem büyüklükleri ile ilgili problem yaşanmıştır. Öncelikle bu problem üzerinde durmak çalışmanın değerlendirilmesi sırasında yapılacak yorumları daha anlamlı kılacaktır. Sosyal bilimler alanında yapılan nicel araştırmalarda, belirli özelliklerinden hareketle farklı alt gruplardan toplanan (kız-erkek vb.) nicel verilerin karşılaştırılması

yapılacaksa, bütün farklılıkları yeterince temsil edebilecek, aynı zamanda sayısal olarak evrenin büyüklüğüne uygun bir örnekleme ulaşmak gerekmektedir (Ruane, 2005: 108). Bu sebeple mevcut çalışmada, sosyal bilimlerde nicel araştırmanın gerektirdiği asgari örneklem büyüklüğüne ulaşılmaya çalışılmıştır (Büyüköztürk, 2008: 86; Balci, 1997: 112). Daha önce yapılan çalışmalarda ulaşılan öğrenci sayıları ise düşüktür. Örneğin iki çalışmada, toplamda 90'ar öğrenciye (5, 8, 11. sınıflar) ulaşan araştırmacılar, 8. sınıf düzeyinden 30'ar öğrenciden veri toplamıştır (Ünsal, 2005:14; Çıplak, 2005: 3). Bir araştırmacı ise 34 öğrenciden veri alarak değerlendirmesini yapmıştır (İnce, 2007:247). Bir diğer araştırmacı, çalışmasında 88 öğrenciye ulaşmış (İpekçi, 2005: 37); ancak farklı değişkenlere göre karşılaştırmalar yaparken daha düşük sayıda öğrenciden toplanan veriyi kullanmıştır. Örneğin, ailenin gelir düzeyi değişkenine göre karşılaştırma yapılırken 16, okul öncesi eğitim alma değişkenine göre karşılaştırma yapılırken 24 öğrenciden alınan veri kullanılmıştır (İpekçi, 2005, 47-49). Bir başka araştırmacının 3-8. sınıflardan her sınıf düzeyinden 5 öğrenci olmak üzere toplam 30 öğrenciden aldığı verileri kullandığı görülmektedir (Cesur, 2005: 21). Bu örneklem büyüklükleri sağlıklı bir karşılaştırma ve genelleme yapılması için yeterli olmamakla birlikte, alanda daha geniş örnekleme ulaşan başka çalışmalar olmadığı için, bu çalışmaların, mevcut çalışmanın bulguları ile paralellik gösteren sonuçlarından bahsedilecektir.

İlköğretim yedinci sınıf öğrencilerinin kelime hazinesi üzerine yapılan bu çalışmada kız öğrencilerin metin içinde bir kez kullanılan kelime, farklı kelime ve toplam kelime sayılarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Buradan hareketle kız öğrencilerin kelime hazinesinin daha zengin olduğunu söylemek mümkündür. Bu bulgu, Cesur (2005:172), İnce (2007:250-251) ve Ünsal (2005:282)'in bulguları ile uyumaktadır. Cesur ve İnce yazılı anlatımda, Ünsal ise sözlü anlatımda kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla kelime kullandığını tespit etmiştir. Ayrıca, Çıplak (2005: 77) da kız öğrencilerin kullandığı toplam kelime sayısının erkek öğrencilerin kullandığı toplam kelime sayısından fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ancak araştırmacı, erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha fazla *farklı kelime* kullandığını tespit etmiştir. Bu sonuç elimizdeki bulgu ile çelişmektedir. Bunun sebebi yukarıda bahsedilen örneklem büyüklüğündeki farklılıklar olabileceği gibi ulaşılan öğrencilerin geçmiş yaşantıları ve sosyal yaşamlarının farklı oluşu da olabilir.

Çalışmada, okul öncesi eğitim almanın kelime hazinesi üzerinde etkili olup olmadığı da incelenmiştir. Okul öncesi dönem, öğrencinin dil gelişiminin hızlı olduğu bir dönem olup bu dönemde çocuğa verilen sistemli bir eğitim onun pek çok yeni kelimeyle tanışmasına ve bu kelimelerin kullanımını kavramasına olanak sağlar. Elde edilen bulgular, öğrencilerin kelime hazineleri üzerinde okul öncesi eğitim almanın istatistikî açıdan anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar daha önceki araştırmaların sonuçları ile paralellik göstermektedir (İpekçi, 2005: 50; İnce,2009: 249)

Araştırmada öğrencilerin boş zamanlarında kitap okuyup okumamalarının kelime hazinelerinde bir farklılık yaratıp yaratmadığı incelenmiş ve kitap okuyup okumamaya bağlı olarak anlamlı bir farklılığa ulaşılamamıştır. Bu, araştırmacılar tarafından beklenmeyen bir sonuçtur. Zira kitaplarla sürekli meşgul olan öğrencilerin kelime hazinelerinin kitap okumayanlara nazaran daha zengin olması beklenmektedir. Kitap okumanın hem ana dili eğitiminde hem de yabancı dil eğitiminde kelime hazinesini geliştirdiği yapılan çalışmalarla kanıtlanmıştır (Min ve Hsu, 2008: 94; Allen 1999: 68; Cesur, 2005:174). Ayrıca, pek çok kelime öğretimi stratejisi de kitap vb. materyallerin okuması yoluyla kelime öğretimi temel almaktadır (Nelson ve Stage, 2007: 2, National Reading Panel, 4-17). Çalışmada böyle bir sonucun ortaya çıkmasında, öğrencilerin yorumlarının etkisinin olabileceği düşünülmektedir. Araştırmada kullanılan diğer değişkenler (cinsiyet, sosyoekonomik düzey, okul öncesi eğitim alma) öğrencinin yorumuna kapalı bilgilerken, boş zamanlarında kitap okuma öğrencilerin kendi yorumlarının etkili olduğu bir bilgidir. Ayda bir defa da olsa boş olduğu bir vakitte kitap okuyan öğrenci de, hemen hemen boş kaldığı her zamanda kitap okuyan öğrenci de boş zamanlarında kitap okuduğunu belirtebilmektedir. Bu durumun ulaşılan sonucun ortaya çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada ilköğretim yedinci sınıf öğrencilerinin kelime hazinelerinin sosyoekonomik düzeye göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Sosyoekonomik düzeye göre farklılığın bulunması daha önce yapılan çalışmalarda elde edilen bir bulgudur (İpekçi, 2005: 52; Çıplak, 2005: 44, Ünsal 2005: 50). Daha önce yapılan çalışmalarda gelir düzeyi düşük olan öğrencilerin (İpekçi, 2005: 52) veya orta gelir düzeyindeki öğrencilerin (Çıplak, 2005: 44; Ünsal 2005: 50) kelime hazinelerinin yüksek olduğu görülürken bu çalışmada gelir düzeyi yüksek olan öğrencilerin kelime hazinesinin daha zengin olduğu görülmektedir. Daha önce de belirtildiği üzere örneklem sayılarındaki farklılıklar bu sonucun çıkmasına sebep olmuş olabilir. Mesela Ünsal ve Çıplak, 6 alt gelir düzeyindeki, 12 orta gelir düzeyindeki ve 6 üst gelir düzeyindeki öğrenciden elde edilen veri ile sonuçlarını ortaya koymuşlardır. İpekçi ise 8 alt gelir düzeyindeki ve 8 üst gelir düzeyindeki öğrenciden elde edilen verilerle karşılaştırmalar yapmıştır. Bu durum sonuçlardaki farklılığın sebebi olabilir.

Öğrencilerin kelime hazinelerinin Türkçe dersi akademik başarı düzeylerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği çalışmanın sonunda ortaya çıkarılmıştır. Elde edilen bulgular akademik notu yüksek olan öğrencilerin yazılı anlatımlarında daha fazla kelime kullandığını göstermektedir. Ayrıca akademik başarının artışına paralel olarak öğrencilerin kullandıkları kelime sayılarında da artış görülmektedir.

Öneriler

Araştırmada elde edilen sonuçlar kelime hazinesi ile ilgili araştırmaların hem nitelik hem de sayı bakımından artırılması gerektiğini göstermektedir. Konu ile ilgili sağlıklı değerlendirmeler yapabilmek için geniş örneklemelere ulaşılması, ülke genelinde çalışmaların yapılması, ayrıca, uygun araştırma ve veri analizi yöntem ve teknikleri kullanılarak bilimsel niteliklerin artırılması gerekmektedir.

Araştırmacılar daha önce yapılan kelime hazinesi çalışmalarında, bu çalışmada da olduğu gibi, genellikle bir veya iki yazılı/sözlü anlatımdan hareketle kelime listeleri ürete gelmiştir. Öğrencilerin kullandıkları kelime sayıları da bu listelere dayanarak çeşitli değişkenlere göre karşılaştırılmıştır. Hâlbuki bu durum hem önceki çalışmaların hem de bu çalışmanın sonuçlarını sınırlandırmaktadır. Kelime hazinesi konusundaki bilgi birikimimizi daha sağlıklı kılmak için aynı çalışmalara dâhil edilen her bir öğrencinin farklı konulardaki yazılı/sözlü anlatımlarını değerlendirmeye ihtiyacımız olduğu ortadadır. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda öğrencilerin yaş grupları da dikkate alınarak farklı konu alanları belirlenmeli (akademik alanlar, gündelik hayat, duygular, eğlence ve spor vb.) ve bu alanlarda yapılan yazılı ve sözlü anlatımlar değerlendirilmelidir.

Bu çalışmada ve önceki çalışmalarda kelime listeleri hazırlanırken kelimelerin yan ve mecaz anlamları dikkate alınmamıştır. Yani “sıcak bakışlar” ve “sıcak çay” kelime gruplarında geçen ‘sıcak’ kelimeleri farklı kavramları ifade etse de aynı kelimeymiş gibi işleme tabi tutulmuştur. Oysa kelimelerin farklı anlamlarının oluşu dilin zenginliğinin bir göstergesi olduğu gibi, bireylerin kelime hazinelerinin zenginliğinin de bir göstergesi olarak değerlendirilmelidir. İleride yapılacak çalışmalarda bu hususun da dikkate alınmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Mevcut çalışmada Türkçe dersi akademik başarı düzeyine göre kelime kullanım sayılarının farklılaştığı tespit edilmiştir. Ancak bu analizlerin daha da detaylandırılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Özellikle yazılı anlatım başarı düzeyi ile kullanılan kelime sayıları arasında bir ilişkinin olup olmadığının araştırılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Okullarımızda ise hem sınıf öğretmenleri hem de Türkçe öğretmenlerine, öğrencilerinin kelime hazinesi bakımından gelişimini takip etmelerini sağlayacak ölçme teknikleri ve ölçme araçları hakkında bilgi verilmeli, geliştirilecek araçlar öğretmenlere çeşitli yollarla (internet, dergiler, öğretim programları ya da öğretmen kılavuz kitapları) ulaştırılmalıdır. Ayrıca öğretmenlerin kelime öğretim yöntemleri hakkında bilgilendirilmesi de sağlanmalıdır.

Kaynakça

- Aksan Doğan (1996). *Türkçenin Sözcük Varlığı*, Ankara: Engin Yayınevi
- Allen, J. (1999). *Words, words, words : teaching vocabulary in grades 4–12*. USA: Stanhouse Publishers.
- Baş, B. (2006). *1985-2005 Yılları Arasında Çocuk Edebiyatı Sahasında Yazılmış Tahkiyeli Metinlerin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Blachowicz, Camille L. Z.; Fisher, Peter J.; Watts-Taffe, Susan (2005). "Integrated Vocabulary Instruction: Meeting the Needs of Diverse Learners in Grades K?5" *Learning Point Associates/North Central Regional Educational Laboratory*
- Cesur, O. (2005). *(Kastamonu İlinde Bir İnceleme) Pansiyonlu İlköğretim Okulu Öğrencileri Üzerinde Kelime Serveti Araştırması*. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Culham, R. (2003). *6+1 Traits of Writing: The Complete Guide Grades 3 and up*. USA: Scholastic Professional Books.
- Çıplak, M. (2005). *Uşak Merkez İlköğretim 5., 8. ve 11. Sınıfların Yazılı Kelime Hazinesinin Belirlenmesi*. Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Ergin, M. (1998). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları.
- Ivie, S. D. (1998). "Ausubel's Learning Theory: An Approach To Teaching Higher Order Thinking Skills". *High School Journal*, Vol. 82, Issue 1 (Html versiyon: EBSCOHost, Erişim Tarihi, 30/09/2010)
- Irvin, J. L. (1990). *Vocabulary Knowledge: Guidelines for Instruction. What Reserch Says to the Teacher*. Washington DC: National Education Association. (Veri tabanı: Eric / ED 319001)
- İnce, H. G. (2007). "İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Taşıdıkları Sosyo-Kültürel Özellikler İle Kelime Hazinesinin İlişkisi". III. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi. (18-20 Haziran Adana)
- İpekçi, A. (2005). *İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma*. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Karaaliğlu, S. K. (1987). *Yazmak ve Konuşmak Sanatı Kompozisyon*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi
- Karakuş, İdris (2000). *Türkçe Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi*. Ankara: Sistem Ofset Yayınları.
- Karasar, N. (2003). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Koltun, H. ; Biemiller A. (1999). *Metacognition of Vocabulary Knowledge: A Preliminary Study*. Annual Meeting of American Educational Research Association (Montreal, Quebec, Canada April 19-23, 1999).

İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki
Kelime Hazinesi Üzerine Bir İnceleme

- Korkmaz, Z. (1992). *Gramer Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- Korkmaz, Z. (2003) *Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Kurudayıoğlu, M. (2005). *İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Min,H.T.; Hsu W.S. (2009). "The Impact of Supplemental Reading on Vocabulary Acquisition and Retention with EFL Learners in Taiwan". *Journal of National Taiwan Normal University: Humanities & Social Sciences*, 3 (1), 83-115.
- Naggy, W. E.; Herman, P. A. (1984). *Limitations of Vocabulary Instruction. Technical Report No 326 Urbana Ill.*, Center for the Study of Reading.
- National Reading Panel (2000). *Teaching Children To Read: An Evidence-Based Assessment of the Scientific Research Literature on Reading and Its Implications for Reading Instruction*. Reports of the Subgroups.
- Nelson, J.R.; Stage S. A. (2007). "Fostering the Development of Vocabulary Knowledge and Reading Comprehension Though Contextually-Based Multiple Meaning Vocabulary Instruction" *Education and Treatment of Children*, Vol. 30, No. 1
- Özbay M. (2005). *Bir Dil Becerisi Olarak Dinleme Eğitimi*, Ankara: Akçağ Yayınları
- Özbay, M. (2007). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri II*, Ankara: Öncü Kitap.
- Perkins, P. G. (1982). *Decoding Skill and Vocabulary Knowledge in Reading Comprehension*, Florida: The Florida State University College of Education, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Robinson, M. (2005). *Examining the Relationship Between Vocabulary Knowledge, Oral Reading Fluency, and Reading Comprehension*. College of Education and the Graduate School of University of Oregon. Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Ruane, M. J. (2005). *Essentials of Research Methods: A Guide to Social Science Research*. USA: Blackwell Publishing.
- Temur, T. (2006). *İlköğretim 4 ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazı Dilindeki Kelime Hazinesinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Tosunoğlu, M. (1999). "Kelime Servetinin Eğitim Öğretimdeki Yeri ve Önemi", *Millî Eğitim*, S. 144, s. 71-73.
- Ünsal, H. (2005) *Afyon (Merkez) İlköğretim 5., 8. ve Ortaöğretim 11. Sınıf Öğrencilerinin Konuşma Becerisinde Geçen Aktif Kelimelerin Tespiti*. Afyon: A.K.Ü.,Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- White, C. S. & Alexander P.A. (1988). "Effects of Age, Vocabulary Knowledge, Gender, Ethnicity and Socioeconomic Status on Young Childrens Analogy Performance". Paper Presented at the *Annual Meeting of the American Educational Research Association*. (New Orleans, LA, April 5-9, 1988).

Ek 1: Çalışmadaki bütün metinlerde geçen kelime, deyim ve atasözlerinin frekansları

15 abi, 1 abide, 6 abla, 2 acaba, 4 acı, 4 acı-, 1 acık-, 1 aç, 19 aç-, 7 açıl, 7 açık, 1 açıkça, 3 açıkçası, 1 açık büfe, 1 açık tut-, 1 açıl-, 16 ad, 5 ada, 2 ada-, 32 adam, 2 adeta, 1 âdet, 3 adet, 3 adım, 1 adım adım, 1 adlandır-, 1 adli tıp, 1 afiş, 1 ağabey, 95 ağaç, 1 ağaçlandır-, 2 ağır, 3 ağız, 10 ağla-, 1 ağrı, 1 ağustos, 3 ahlak, 88 aile, 1 ailevi, 9 ait, 2 ak-, 1 akademi, 5 akciğer, 16 akıl, 1 akıt-, 2 akraba, 1 aksaklık, 1 aksat-, 3 aksı, 2 aksine, 24 akşam, 1 aktar-, 1 aktivite, 113 al-, 1 alaka, 1 alamet, 14 alan, 1 albay, 7 alet, 2 alfabe, 1 alın, 2 alın-, 1 alıntı, 1 alıp alıp, 3 alış-, 15 alışkanlık, 2 alışkanlık edin-, 6 alışkanlık hâline getir-, 1 alıştırma, 3 alışveriş yap-, 2 alkol, 1 Allah aşkına, 11 alt, 3 altın, 303 ama, 5 amaç, 11 amca, 4 ameliyat ol-, 1 amin, 1 ampul, 40 an, 3 an-, 4 ana, 1 Anadolu iletişim meslek lisesi, 1 Anadolu lisesi, 1 anahtar, 3 ana okulu, 13 ana sınıfı, 2 ana sınıfı öğretmeni, 7 ancak, 4 anı, 1 ani, 63 anla-, 8 anlam, 3 anlaş-, 2 anlaşılmış, 42 anlat-, 1 anlatım, 1 anlayış, 77 anne, 4 anneanne, 2 anten, 1 anti virüs, 2 antrenör, 1 antrenör, 25 ara, 7 ara-, 49 araba, 1 arabası, 2 araç, 5 araştır-, 2 araştırmacı, 1 arazi, 2 arı, 1 arın-, 1 arındır-, 6 arka, 81 arkadaş, 2 arkadaşlık, 3 art, 11 art-, 11 artık, 1 artır-, 3 arttır-, 1 arzu, 2 arz et-, 11 asıl, 1 asıl-, 1 asır, 1 asil, 43 asker, 1 askerî, 6 askerî lise, 4 askerlik, 9 asla, 4 aslan, 31 aslında, 1 astım, 3 astronot, 1 astsubay, 3 aş-, 5 aşağı, 1 aşırı, 3 at, 44 at-, 7 ata, 11 ateş, 4 atık, 2 atla-, 1 atmosfer, 1 attır-, 4 avantaj, 1 avla-, 15 avukat, 11 ay, 9 ayak, 1 ayakkabı, 2 ayakta, 3 ayarla-, 1 aydınlat-, 1 aygır, 3 ayı, 1 ayıp, 6 ayır-, 1 ayırt-, 1 ayna, 2 aynen, 22 aynı, 1 ayan, 8 ayrı, 18 ayrıca, 1 ayrıcalık, 18 ayrıl-, 3 ayrı ayrı, 14 az, 6 azal-, 1 azar azar, 4 azim, 1 aziz, 1 azmet-, 114 baba, 4 babaanne, 3 bacak, 1 bağ, 2 bağımlı, 2 bağımsızlık, 1 bağış, 4 bağla-, 1 bağlan-, 7 bağlı, 10 bahçe, 1 bahçıvan, 1 bahset-, 41 bak-, 1 bakımdan, 1 bakış, 1 bal, 2 bambaşka, 4 baraj, 2 bardak, 2 barın-, 1 barınak, 1 barındır-, 2 barış, 2 bari, 5 bas-, 5 basit, 4 basket, 2 basketbol, 2 basketbolcu, 1 baskı, 1 baskın, 1 bas bas bağır-, 21 baş, 24 başa-, 31 başarı, 2 başarılı, 38 başka, 2 başkaları, 1 başkan, 1 başkası, 2 başkent, 36 başla-, 1 başlangıç, 5 başlat-, 8 başta, 1 baş ucu, 2 bat-, 2 batıl inanç, 2 batır-, 1 battaniye, 2 bayağı, 2 bayan, 1 bayır, 6 bayrak, 1 bayram, 28 bazen, 59 bazı, 16 bazıları, 2 bebek, 1 becer-, 3 beceri, 14 beğen-, 12 bekle-, 1 bel, 4 belgesel, 1 belir-, 6 belirle-, 1 belirli, 2 belirt-, 30 belki, 4 belli, 2 bembeyaz, 755 ben, 52 bence, 1 bencilik, 1 benimse-, 5 benze-, 1 benzerlik, 1 benzin, 1 benzinlik, 20 beraber, 1 beraberlik, 1 berbat, 16 beri, 4 besin, 2 besle-, 8 beslen-, 1 beter, 1 beton, 6 beyaz, 6 beyin, 1 bez, 27 bırak-, 3 biçim, 152 bil-, 52 bile, 1 bilezik, 1 bile bile, 88 bilgi, 7 bilgilen-, 4 bilgilendir-, 3 bilgili, 2 bilgin, 36 bilgisayar, 1 bilgisayar mühendisi, 10 bilgi edin-, 1 bilhassa, 4 bilim, 10 bilim adamı, 5 bilinç, 3 bilinçli, 35 bin-, 4 bina, 34 biraz, 8 birbiri, 45 birçok, 4 birden, 2 birer birer, 5 birey, 50 biri, 1 birikinti, 2 biriktir-, 1 birileri, 18 birisi, 10 birkaç, 1 birleştire-, 5 birlik, 22 birlikte, 1 bir çırpıda, 11 bir sürü, 1 bir türlü, 21 bisiklet, 1 bismillah, 27 bit-, 31 bitir-, 19 bitki, 324 biz, 3 boğaz, 3 bol, 1 bolluk, 7 bol bol, 1 bomba, 2 bombala-, 2 borç, 2 borçlu, 25 boş, 1 boşluk, 1 boşu boşuna, 6 boş boş, 4 boy, 2 boya, 2 boya-, 1 boynuz, 1 boyun, 13 boyunca, 2 boz-, 3 bozul-, 1 böbrek, 6 böcek, 1 bölme (matematik), 10 bölüm, 1 börek, 48 böyle, 13 böylece, 2 böylelikle, 2 broşür, 625 bu, 8 buçuk, 11 bugün, 24 bul-, 13 bulun-, 1 bulundur-, 1 buluş, 2 buluş-, 1 bulut, 1 bunal-, 22 bunlar, 17 bura, 6 burs, 3 bursluluk sınavı, 1 buruk, 1 burun, 3 buz hokeyi, 31 bu yüzden, 1 bürün-, 2 bütçe, 57 bütün, 1 büyü, 62 büyü-, 313 büyük, 1 büyük büyük, 1 büyüle-, 2 büyülen-, 1 büyüt-, 19 cahil, 3 cahillik, 15 cam, 10 cami, 16 can, 3 canı gönülden, 1 canı, 2 canlan-, 6 canlandır-, 22 canlı, 2 can sıkıntısı, 1 cep, 4 cephane, 1 cep telefonu, 8 cerrah, 1 cesur, 4 cevap, 2 cevapla-, 7 cevap ver-, 3 ceza, 1 cezalandır-, 1 civilti, 2 cıvıl cıvıl, 1 cik cik, 1 cinayet, 1 cins, 1 cip, 1 civar, 1 coş-, 1 cömertlik, 1 cuma, 4 cumartesi, 4 cumhuriyet, 1 cumhuriyet altını, 5 cümle, 7 çaba, 2 çabala-, 4 çabuk, 1 çadır, 5 çağ, 1 çağdaş, 4 çağır-, 1 çağırıştır-, 5 çal-, 169 çalış-, 10 çalışkan, 2 çamlık, 1 çamur, 1 çanta, 3 çap, 1 çare, 1 çarp-, 1 çarpık, 2 çarpış-, 1 çarpma (matematik), 1 çarşamba, 1 çarşı, 1 çatış-, 6 çay, 23 çek-, 1 çekin-, 1 çekirdek, 5 çeşit, 1 çeşme, 1 çevik, 2 çevir-, 68 çevre, 1 çeyrek, 1 çığ, 43 çık-, 12 çıkar-, 1 çıkarma (matematik), 4 çıkart-, 1 çikış, 10 çiçek, 1 çiftlik, 2 çim, 2 çimen, 7 çiz-, 1 çoban, 102 çocuk, 1 çocukluk, 9 çoğal-, 1 çoğalt-, 11 çoğu, 675 çok, 1 çorba, 1 çölleş-, 34 çöp, 2 çöpçü, 1 çörek, 6 çöz-, 1 çözüm, 2 çukur, 124 çünkü, 9 dağ, 11 dağarcık, 2 dağıt-, 2 dağıt-, 180 daha, 10 daima, 5 dair, 4 dakika, 5 dal, 1 dal-, 2 dalga, 1 damar, 1 danış-, 2 dans, 1 dansöz, 6 dans et-, 1 daral-, 1 davetli, 10 davran-, 7 davranış, 1 davul, 1 dayalı, 3 dayan-, 1 dayanıklı, 10 dayı, 179 de-, 2 dede, 9 defa, 5 defter, 1 değ-, 14 değer, 10

İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki
Kelime Hazinesi Üzerine Bir İnceleme

değerlendirir, 8 değerli, 87 değil, 8 değil, 13 değişik, 1 değişiklik, 8 değiştirir, 2 değnek, 1 dekor, 2 deli, 1 delikanlı, 1 dem, 13 demek, 1 demet, 2 demokrasi, 1 dene-, 10 deney, 2 deneyim, 3 denge, 2 denil-, 18 deniz, 3 denizci, 1 denli, 1 depo, 1 deprem, 3 dere, 1 derece, 16 dergi, 1 derinlik, 1 derken, 54 ders, 4 dersane, 5 dert, 5 destek, 1 destekle-, 1 devam, 8 devam et-, 1 deve, 9 devlet, 5 dış, 13 dışarı, 1 dışlan-, 19 diğer, 4 diğeri, 1 dik, 28 dik-, 6 dikkat, 1 dikkatli, 2 dikkatli ol-, 5 dikkat et-, 6 dile-, 1 dilek, 17 dil (lisan), 2 dimdik, 3 din, 1 dindir-, 11 dinle-, 1 dinlen-, 1 dinleyici, 8 din kültürü (ve ahlak bilgisi dersi), 1 direk, 1 direkt, 1 disko, 1 dış hekim, 1 diyar, 26 diye, 1 diz, 1 dize, 1 dizi, 1 dizüstü, 6 doğ-, 327 doğa, 4 doğa, 34 doğru, 2 doğrultu, 1 doğru dürüst, 1 doğru düzgün, 1 doğu, 3 doğum günü, 1 doğuştan, 63 doktor, 2 doktorluk, 1 dokun-, 3 dol-, 11 dolaş-, 3 dolayı, 4 doldur-, 1 dolmuş, 16 dolu (xboş), 1 donan-, 1 donanma, 1 donat-, 3 dondurma, 9 dost, 1 dostluk, 3 doy-, 1 doz, 3 dök-, 4 dökül-, 15 dön-, 1 dönem, 1 dönüm, 2 döv-, 1 dua, 5 dua et-, 1 dubleks, 3 duman, 23 dur-, 1 durak, 1 durakla-, 16 durum, 2 duvar, 18 duy-, 6 duyarlı, 21 duygu, 2 duygulan-, 1 duyur-, 6 düğün, 8 dükkân, 1 dün, 82 dünya, 1 dürbün, 1 dürt-, 6 dürüst, 6 düş-, 7 düş-, 3 düşkün, 1 düşle-, 10 düşman, 83 düşün-, 25 düşünce, 1 düşür-, 2 düzelt-, 9 düzen, 7 düzenle-, 3 düzenli, 1 düzey, 6 düzgün, 1 ecdat, 9 eczacı, 1 edebiyat, 8 edin-, 1 egemenlik, 1 ego, 1 egzoz, 65 eğer, 2 eğil-, 2 eğit-, 1 eğitici, 16 eğitim, 1 eğitimli, 2 eğitmen, 27 eğlen-, 10 eğlence, 5 eğlenceli, 5 eğlendir-, 1 ehliyet, 1 ek, 1 ekil-, 1 ekle-, 1 ekmek, 1 ekonomik, 3 eksik, 21 el (organ), 1 el (yabancı), 2 elbette, 4 elbise, 6 elektrik, 1 elektrik elektronik mühendisi, 1 elektrik mühendisi, 1 elektronik, 1 elle-, 1 el birliği, 3 el ele, 1 el freni, 2 emanet, 3 emek, 13 emin, 1 emir, 1 emret-, 368 en, 2 endişe, 1 endüstri, 1 enerji, 3 engel, 3 engelle-, 1 engel ol-, 1 eninde sonunda, 1 enişte, 1 epey, 1 eri-, 5 erkek, 3 erken, 2 erozyon, 7 ertesi, 3 eser, 20 eski, 3 eş, 1 eşit, 2 eşlik, 1 eşlik et-, 1 eşofman, 3 eşsiz, 5 eşya, 2 et, 16 et-, 1 etken, 5 etki, 4 etkile-, 1 etkinlik, 1 etmen, 13 etraf, 102 ev, 12 evet, 11 evlat, 16 evlen-, 1 evli, 2 evre, 1 evren, 2 evvel, 3 ez-, 1 ezberle-, 1 ezdir-, 4 ezil-, 1 faaliyet, 4 fabrika, 14 fakat, 3 fakir, 1 fakirlik, 4 falan, 1 fare, 13 fark, 7 farklı, 1 farklılık, 2 farklı farklı, 32 fayda, 2 faydalan-, 1 faydalı, 38 fazla, 1 fazlaştır-, 1 feda, 1 fedakârlık, 8 fen, 1 fen bilgisi (dersi), 4 fen lisesi, 1 ferah, 1 ferahlat-, 2 feribot, 1 feryat, 1 fırla-, 1 fırlat-, 1 fırsat, 12 fidan, 4 fikir, 1 filan, 7 film, 1 fiyat, 1 fiziksel, 1 fizik tedavi, 1 flüt, 1 form, 1 forma, 2 forvet, 2 fotoğraf, 2 fuar, 9 futbol, 6 futbolcu, 1 faal, 1 garip, 1 garson, 5 gayret et-, 1 gaz, 14 gazete, 4 gazeteci, 1 gazi, 10 gece, 1 gece gündüz, 1 gece yarısı, 2 geç, 48 geç-, 1 geçim, 3 geçindir-, 13 geçir-, 5 geçmiş, 139 gel-, 68 gelecek, 3 gelenek, 1 gelin, 39 geliş-, 28 geliştir-, 5 gemi, 4 genç, 2 gene, 3 genel, 7 genellikle, 4 genelkurmay başkanı, 1 geniş, 5 genişle-, 1 genişlet-, 29 gerçek, 54 gerçekleş-, 22 gerçekleşştir-, 6 gerçekten, 4 gerek, 95 gerek-, 5 gerekli, 1 gereksinim, 2 gereksiz, 8 geri, 10 getir-, 66 gez-, 2 gezegen, 66 gezi, 2 gezinti, 2 gıda, 155 gibi, 2 gider-, 42 gir-, 1 giriş, 278 git-, 1 gitar, 1 gittikçe, 1 git gide, 5 giy-, 1 giyim, 1 giyin-, 3 giysi, 1 gizem, 1 gizli, 1 gol, 1 gökyüzü, 4 göl, 7 gönder-, 3 gönül, 102 gör-, 34 göre, 3 görenek, 11 görev, 1 görevli, 1 görgülü, 7 görün-, 5 görüntü, 1 görünüş, 3 görüş, 3 görüş-, 13 göster-, 1 gösterge, 1 gösteri, 20 götür-, 1 gövde, 9 göz, 2 gözde, 1 gözük-, 9 grup, 4 gurur, 2 gururlan-, 7 güç, 2 güçlen-, 2 gül, 11 gül-, 1 güler yüzlü, 1 güle oynaya, 2 gülümse-, 1 gümrük, 114 gün, 1 güncel, 1 gündüz, 3 güneş, 1 günlerce, 2 günlük, 6 güven, 5 güven-, 2 güvence, 1 güvenilir, 3 güvenlik, 1 güvercin, 234 güzel, 1 güzelce, 5 güzelleş-, 3 güzelleştir-, 11 güzellik, 1 güzel güzel, 17 haber, 1 haberdar et-, 1 haberdar ol-, 2 hac, 5 hadi, 17 hafta, 1 haftalarca, 1 hafta sonu, 3 hain, 19 hak, 1 hak (yaratan), 1 hakaret et-, 1 hakiki, 1 hâkim, 3 hakkında, 1 haklı, 12 hâl, 1 halat, 1 halay, 7 hala, 9 hâlâ, 2 hâlbuki, 1 hâlen, 1 halı, 1 halı saha, 11 halk, 1 hallet-, 1 hamal, 1 hamile, 4 hangi, 4 hani, 6 hapis, 1 hapishane, 4 harca-, 2 harçlık, 4 hareket, 2 hareket et-, 2 harf, 1 hariç, 1 harika, 2 hasar, 1 hasret, 7 hasta, 4 hastalan-, 8 hastalık, 3 hasta ol-, 1 hata yap-, 2 hatırla-, 1 hatırlat-, 20 hatta, 35 hava, 1 havacı, 1 havan, 15 havuz, 521 hayal, 11 hayal et-, 11 hayal gücü, 277 hayat, 2 haydi, 10 hayırlı, 1 hayır (xevet), 1 haykır-, 47 hayvan, 3 hayvanat bahçesi, 1 hazır, 7 hazırla-, 3 hazırlan-, 3 hazırlık, 4 hazine, 2 haziran, 1 hecele-, 18 hedef, 1 hediye, 1 hediye et-, 6 hele, 1 hele hele, 2 helikopter, 61 hem, 27 hemen, 1 hemen hemen, 6 hemsire, 70 hep, 7 hepimiz, 23 hepsi, 2 hep beraber, 231 her, 3 herhâlde, 3 herhangi, 142 herkes, 2 her daim, 8 her gün, 10 her zaman, 1 heves, 21 heyecan, 1 heyecanlan-, 1 heyecanlı, 3 heyelan, 2 heykel, 1 hırla-, 1 hırs, 1 hırsız, 4 hız, 1 hızlan-, 1 hızlandır-, 6 hızlı, 73 hiç, 29 hiçbir, 4 hiç kimse, 7 hikâye, 2 hipopotam, 1 his, 1 hisse, 14 hisset-, 1 hizmet, 1 hizmetçi, 3 hobi, 16 hoca, 2 holding, 1 hormon, 5 hoş, 1 hoşgörü, 1 hoşlan-, 4 hukuk, 13 huzur, 1

hükümet, 1 hüzün, 1 hüzünlen-, 2 ırk, 1 ısı, 1 ısın-, 1 ısrar, 4 ışıık, 1 ışın, 1 ışınlan-, 1 ibaret, 85 iç, 10 iç-, 4 içecek, 1 içeri, 1 içerik, 413 için, 8 ideal, 5 ifade et-, 1 ihanet et-, 1 ihmal et-, 1 ihtimal, 1 ihtişam, 12 ihtiyaç, 1 iklim, 1 ikram et-, 2 il, 5 ilağ, 2 ilan et-, 1 ilçe, 58 ileri, 3 ileride, 1 ileri git-, 2 ileri görüşlü, 1 ileri görüşlülük, 12 ilerle-, 1 iletişim, 18 ilgi, 9 ilgilen-, 5 ilgili, 1 ilginç, 2 ilim, 40 ilk, 4 ilke, 2 ilkokul, 6 ilköğretim, 3 ilk önce, 1 illa, 1 iltifat, 1 iltihaplan-, 4 imkân, 1 imla, 1 imren-, 1 imzala-, 15 in-, 22 inan-, 1 inanılmaz, 2 inat, 3 incele-, 1 incit-, 1 indir-, 1 inkılap, 496 insan, 4 insanlık, 1 insanoğlu, 2 inşaat, 1 inşaatçı, 37 inşallah, 2 internet, 2 ip, 1 ipucu, 1 irade, 1 irfan, 1 irkil-, 8 isim, 1 israf, 522 iste-, 8 istek, 2 ister, 1 istiklal, 83 iş, 5 işaret, 1 işkolik, 2 işle-, 2 işlem yap-, 49 işte, 4 iş adamı, 1 iş yeri, 1 it-, 2 itaat, 1 itici, 1 itip kak-, 210 iyi, 2 iyice, 5 iyileş-, 1 iyileştir-, 2 iyilik, 2 iyimser, 2 iz, 2 izci, 2 izin, 8 izin ver-, 16 izle-, 1 izlen-, 1 izmarit, 1 kaba, 1 kabuk, 2 kabul et-, 4 kaç, 8 kaç-, 106 kadar, 3 kader, 3 kadın, 9 kafa, 1 kafe, 2 kafes, 1 kafeterya, 1 kâfi, 7 kâğıt, 1 kağıt, 11 kahraman, 1 kahramanlık, 1 kahret-, 5 kahvaltı, 62 kal-, 3 kalabalık, 1 kalça, 1 kalça kayması (hastalık), 3 kaldır-, 1 kaldırım, 2 kale, 5 kaleci, 4 kalem, 13 kalk-, 1 kalkın-, 1 kalkış-, 1 kalkış-, 7 kalp, 1 kamera, 1 kamp, 10 kampanya, 1 kamyon, 1 kamyonet, 12 kan, 1 kanalizasyon, 1 kanarya, 5 kandır-, 2 kap, 1 kapak, 2 kapasite, 2 kapat-, 6 kapı, 2 kapıl-, 3 kapla-, 3 kaplan, 1 kaptan, 1 kaptır-, 2 kâr, 1 karacı, 3 karakter, 1 karanlık, 4 karar, 1 kararlılık, 1 karbondioksit, 25 kardeş, 2 karın, 1 karış, 5 karış-, 1 karıştır-, 1 karış karış, 2 karı, 6 kariyer, 1 kariyer yap-, 1 karma, 2 kame, 23 karşı, 3 karşıla-, 6 karşılaştı-, 1 karşılaştı-, 2 karşılık, 1 kasa, 1 kasım, 2 kaşar, 2 kaşık, 2 kat, 7 kat-, 1 katalog, 13 katıl-, 1 katılımcı, 1 katil, 1 katiyen, 8 katkı, 1 katlet-, 3 kavram, 5 kavuş-, 3 kay-, 1 kaya, 10 kaybet-, 6 kaybol-, 1 kaydırak, 1 kaymak, 11 kaynak, 1 kaynaş-, 97 kazan-, 1 kazanç, 6 kazandı-, 1 kazı-, 2 kedi, 1 kekele-, 1 kelebek, 27 kelime, 2 kelime hazinesi, 1 kenar, 163 kendi, 1 kendiliğinden, 8 kere, 19 kes-, 3 kesin, 3 kesinlikle, 1 keşfet-, 20 keşke, 2 keyif, 2 kez, 1 kıl-, 2 kılıç, 1 kına gecesi, 1 kıpırda-, 1 kır, 2 kır-, 1 kırgın, 1 kırış-, 1 kırmızı, 3 kısa, 11 kısaca, 5 kısacası, 4 kısıtlı-, 1 kısmet, 1 kıvılcım, 1 kıvrın-, 1 kıvrıl-, 2 kıy-, 5 kıyafet, 1 kıyma, 2 kıymet, 1 kıymetli, 31 kız, 2 kız-, 1 kilometre, 9 kim, 9 kimi, 8 kimisi, 32 kimse, 1 kin, 3 kir, 1 kira, 4 kirlen-, 22 kirlen-, 1 kirlil, 1 kirlilik, 84 kişi, 4 kişilik, 406 kitap, 1 kitaplık, 1 klasik, 7 kocaman, 1 koca koca, 1 koca (büyük), 8 kok-, 2 kokla-, 7 koku, 5 kol, 1 kola, 16 kolay, 1 kolayca, 2 kolaylaş-, 4 kolaylaştı-, 1 kolaylık, 1 koltuk, 2 koltuk değneği, 2 komedi, 1 komik, 6 kompozisyon, 4 komşu, 1 komut, 1 komuta, 3 konservatuvar, 1 kontrol, 22 konu, 1 konul-, 44 konuş-, 2 kop-, 3 kopar-, 1 kopart-, 10 kork-, 7 korku, 168 koru-, 2 korun-, 1 koruyucu, 1 koskoca, 18 koş-, 2 koşul, 1 kov-, 19 koy-, 2 koyu, 2 koyul-, 1 kozalak, 2 kök, 1 köle, 8 köpek, 1 köpük, 2 köşe, 1 köşe yazarı, 40 kötü, 1 kötüleş-, 3 kötülük, 14 köy, 2 köylü, 2 kral, 1 kreş, 1 kul, 19 kullan-, 5 kulüp, 3 kum, 2 kuma, 1 kumandan, 2 kumsal, 3 kundak, 23 kur-, 2 kuraklaş-, 1 kuraklık, 2 kural, 1 kura çek-, 2 kurs, 28 kurtar-, 1 kurtarıcı, 6 kurtul-, 3 kurul-, 1 kurum, 1 kuru kuru, 7 kuş, 1 kutla-, 5 kutsal, 4 kutu, 4 kuzen, 39 küçük, 2 küçüklük, 3 küçül-, 1 kül, 9 kültür, 2 kültürlü, 1 küp, 5 küresel ısınma, 2 kütüphane, 1 laik, 1 lanetle-, 3 laptop, 1 lazer, 16 lazım, 2 lider, 1 lig, 2 lira, 1 lisans, 25 lise, 2 lojman, 7 lokanta, 1 lokomotif, 6 lütfen, 1 maalesef, 4 maaş, 5 macera, 8 maç, 2 maç yap-, 1 madde, 2 maddi, 1 mafya, 1 mahalle, 2 mahrum, 1 mahvet-, 1 makam, 1 makbul, 1 maket, 1 makine, 4 mal, 3 malzeme, 1 manevi, 2 maneviyat, 1 mangal, 1 mantık, 1 manzara, 1 marş, 2 masa, 2 masal, 1 masmavi, 1 master, 1 matbaa, 6 matematik, 3 mavi, 2 maymun, 2 mecbur, 1 meclis, 1 mehmetçik, 1 mehter, 2 melek, 1 memur, 1 menfaat, 5 merak, 1 meraklandır-, 3 merak et-, 1 merdiven, 2 merhaba, 1 merhamet, 1 merkez, 7 mermi, 1 mesaj, 34 mesela, 2 mesele, 153 meslek, 2 meşhur, 3 metal, 4 metre, 2 metro, 1 mevki, 5 meyve, 7 mezar, 1 mezarlık, 2 mezun ol-, 1 mısır, 1 mikrop, 2 miktar, 1 milat, 59 millet, 2 millî, 2 milyonlarca, 9 mimar, 1 minnet, 2 miras, 2 misal, 1 miyavla-, 1 mobilyacı, 2 model, 6 modifiye, 2 mola, 2 moral, 2 motor, 1 motosiklet, 1 muayene et-, 2 mucize, 2 muhtaç ol-, 1 muhteşem, 1 mum, 1 mumya, 1 mutfak, 3 mutlaka, 30 mutlu, 10 mutluluk, 13 mutlu et-, 23 mutlu ol-, 2 mücadele, 4 mücadele et-, 17 mühendis, 2 mümkün, 1 mürşit, 1 Müslüman, 1 müthiş, 13 müze, 10 müzik, 1 namaz kıl-, 1 namus, 40 nasıl, 1 nasihat, 2 nasip ol-, 1 naz, 130 ne, 43 neden, 3 neden ol-, 3 nefes, 1 nehir, 1 neler neler, 7 nere, 6 nereden, 1 neredeyse, 7 nesil, 1 neşe, 1 neşelen-, 2 net, 1 netice, 6 neyse, 1 nice, 2 nihayet, 1 nişanlı, 2 nitelikli, 1 niye, 1 nokta, 2 noktalama, 1 noktalama işareti, 2 normal, 8 not, 331 o, 1 obabaşı, 6 oda, 2 odun, 11 oğul, 1 ok, 25 oksijen, 927 oku-, 86 okul, 1 okur, 4 okut-, 2 okyanus, 1181 ol-, 1 olağan üstü, 15 olay, 5 oluş-, 2 oluştı-, 1 omuz, 54 onlar, 128 ora, 1 oran, 1 org, 32 orman, 6 orta, 1 ortalama, 1 ortalık, 7 ortam, 1 ortaokul, 1 orta saha, 7 otel, 27

İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki
Kelime Hazinesi Üzerine Bir İnceleme

otobüs, 1 otogar, 29 otur-, 7 otuz, 1 ova, 1 oy-, 1 oyalan-, 56 oyna-, 8 oysa, 24 oyun, 4 oyuncu, 25 o
yüzden, 2 öbür, 2 öde-, 9 ödev, 2 ödül, 1 ödül ver-, 6 öğle, 64 öğren-, 37 öğrenci, 2 öğrenim, 18 öğret-,
1 öğretici, 1 öğretim, 173 öğretmen, 3 öğretmenlik, 1 öğretmen lisesi, 1 öğüt, 2 öğüt ver-, 30 öl-, 1 ölç-,
3 öldür-, 2 ölü, 1 ölüm, 1 ölümsüzleştir-, 8 ömür, 1 ömür boyu, 28 ön, 59 önce, 1 önceki, 4 öncelik, 5
önder, 119 önem, 59 önemli, 3 önemse-, 7 önem ver-, 1 öner-, 10 önle-, 2 önlük, 1 örf, 12 örneğin, 51
örnek, 1 ört-, 1 öt-, 1 öte, 1 öteki, 1 öv-, 2 öykü, 32 öyle, 1 öyle böyle, 1 özdeyiş, 5 özel, 11 özelli, 4
özellikle, 3 özen-, 1 özet, 2 özette-, 2 özgü, 2 özgür, 3 özgürlük, 1 padişahlık, 1 pahalı, 2 pamuk, 41
para, 3 paragraf, 1 para cezası, 10 parça, 6 park, 1 parmak, 1 parti, 5 pasta, 2 pastane, 1 patavatsız, 1
patla-, 1 patron, 2 pay, 1 paylaş-, 2 pazar, 3 pek, 3 peki, 1 pekiştir-, 1 pembe, 1 penaltı, 1 pencere, 13
peş, 1 peygamber, 1 pırıl pırıl, 1 pide, 26 piknik, 6 pis, 3 pislik, 1 pişir-, 1 pişman, 1 pişmanlık, 2 pişman
ol-, 1 plaj, 9 plan, 2 plastik, 1 polen, 33 polis, 1 poşet, 4 pota, 2 profesör, 8 program, 4 proje, 1 protez,
7 psikolog, 13 puan, 1 radyasyon, 1 radyoculuk, 1 radyo televizyon sinema bölümü, 9 rağmen, 22
rahat, 2 rahatla-, 2 rahatlat-, 2 rahatsızlık, 1 rahatsız ol-, 2 rahat rahat, 1 ralli, 2 ralli, 2 ramazan
bayramı, 1 rastla-, 1 razı, 1 rehber, 2 rehberlik, 5 renk, 1 renklen-, 19 resim, 1 resmi, 1 reşit ol-, 1 risk, 2
robot, 7 rol, 2 roman, 1 rota, 1 ruh, 4 rütbe, 1 rüya, 40 saat, 2 saatlerce, 19 sabah, 1 sabah namazı, 6
sabır, 1 sabırsızlan-, 5 saç, 5 saç-, 4 saçma, 2 sadakat, 1 sade, 39 sadece, 1 saf, 1 sağ, 37 sağla-, 1
sağlam, 3 sağlıklı, 12 sağlıklı, 1 sahil, 15 sahip, 85 sahip ol-, 3 sahne, 1 sakal, 2 sakın, 1 sakinleştir-, 1
saklambaç, 1 saklı, 1 salak, 1 saldır-, 3 salıncak, 2 salla-, 1 sallan-, 2 salon, 1 saltanat, 6 san-, 2 sanat,
1 sanat eseri, 3 saniye, 10 sanki, 3 sarf et-, 4 sarıl-, 5 sat-, 1 satıl-, 1 satır, 15 savaş, 9 savaş-, 1
savaşçı, 4 savcı, 2 savun-, 9 say-, 18 sayesinde, 7 sayfa, 17 saygı, 2 saygılı, 5 sayı, 1 sayıl-, 3 sok-, 9
sebe, 6 sebep ol-, 2 sebze, 1 seccade, 40 seç-, 1 seçici, 4 seçim, 1 sefalet, 1 sefer, 1 seferberlik, 1
sefil, 6 sel, 22 sen, 15 sene, 1 serbest, 2 serçe, 3 sergile-, 1 seri, 1 servi, 9 servis, 1 servisçi, 13 ses, 1
seslen-, 258 sev-, 1 sevdır-, 1 seve seve, 57 sevgi, 2 sevgili, 4 sevil-, 4 sevimli, 16 sevin-, 4 sevinç, 3
seviye, 2 seyahat, 1 seyret-, 4 sıcak, 1 sıcaklık, 2 siğ-, 1 sıhhatli, 1 sık, 2 sık-, 1 sıkça, 6 sıkıl-, 9 sıkıntı,
3 sık sık, 2 sınımsı, 12 sınav, 62 sınıf, 3 sınır, 13 sıra, 1 sıra dışı, 1 sıra sıra, 3 sırt, 1 sızıntı, 5 sigara,
11 sihir, 1 sil-, 12 silah, 1 silgi, 1 simge, 1 simsiyah, 4 sinema, 1 sinir, 1 sinirlen-, 2 site, 3 sivil, 1 siyah,
51 siz, 1 sizce, 2 skolyoz (hastalık), 1 slogan, 1 soba, 1 soğuk, 5 soğuk, 1 sohbet, 2 sohbet et-, 3 sok-,
3 sokak, 3 sol, 1 solla-, 2 solu-, 40 son, 1 sonlandır-, 197 sonra, 1 sonsuz, 24 sonuç, 1 sonunda, 34
sor-, 20 soru, 1 sorul-, 2 sorumluluk, 15 sorun, 6 sosyal, 2 sosyal bilgiler (dersi), 1 soy-, 4 söndür-, 47
söyle-, 13 söz, 4 sözcük, 1 sözel, 9 spiker, 6 spor, 1 sporcu, 1 staj, 1 stat, 2 stres, 21 su, 12 subay, 5
suç, 4 suçlu, 1 sula-, 3 sun-, 1 sus-, 1 susa-, 2 süper, 1 süpürge, 15 sür-, 7 sürdür-, 9 süre, 2 süreç, 7
sürekl, 4 sürü, 1 sürün-, 1 süs, 2 süsle-, 1 süslen-, 1 süzül-, 1 şamata, 2 şampiyon, 3 şans, 4 şarkı, 4
şarkıcı, 5 şarkı söyle-, 5 şart, 5 şaşır-, 1 şayet, 1 şefkat, 10 şehir, 22 şehit, 2 şehitlik, 34 şekil, 1
şempanze, 1 şerit, 286 şey, 1 şımar-, 1 şifa, 1 şiir, 2 şikayet et-, 51 şimdi, 3 şişe, 1 şişman, 3 şoför, 1
şölen, 9 şöyle, 39 şu, 1 şura, 1 şurup, 1 şu yüzden, 1 şükret-, 1 şüphe, 33 tabi, 1 tabiat, 5 tabii, 1 tahliye
et-, 1 tak-, 1 takı, 2 takıl-, 2 takım, 1 takıntı, 1 takip et-, 6 tam, 3 tamam, 1 tamamen, 1 tamirci, 1 tamir
et-, 25 tane, 4 tanı-, 1 tanıdık, 1 tanımla-, 1 tanımlan-, 2 tanış-, 1 tanıt-, 1 tap-, 16 taraf, 1 tarafından, 1
taftar, 14 tarih, 1 tarla, 1 tarz, 2 tasarruf, 1 tasarruf et-, 1 taş, 1 taş-, 5 taşı-, 2 taşın-, 2 tat, 3 tat-, 2
tatbikat, 18 tatil, 1 tatil yap-, 3 tatlı, 1 tavrı, 2 tavsiye, 2 tavsiye et-, 1 tavuk, 1 tayin, 1 tebessüm, 1 tebrik
et-, 1 tecrübe, 1 tedarikli, 4 teğmen, 2 tehlike, 26 tek, 10 teknoloji, 2 teknolojik, 4 tekrar, 2 tekrarla-, 1
tek tek, 1 telaffuz, 1 telaş, 4 telefon, 12 televizyon, 1 televizyonculuk, 6 tembel, 8 temel, 32 temiz, 2
temizle-, 1 temizlikçi, 1 temsil et-, 1 teneke, 1 ter, 1 terbiye, 3 tercih et-, 1 terk et-, 4 terörist, 2 ters, 3
tertemiz, 3 test, 3 teşekkür et-, 14 teyze, 4 tıp, 1 tıpkı, 1 ticaret, 1 tip, 1 tişört, 17 tiyatro, 3 tiyatrocı, 2
tohum, 1 ton, 5 top, 16 topla-, 1 toplama (matematik), 3 toplan-, 1 toplantı, 18 toplum, 15 toprak, 4
torun, 1 trafik, 4 tren, 1 tuhaf, 6 turist, 2 turistik, 3 turnuva, 11 tut-, 1 tutar, 5 tutku, 2 tuttur-, 1 tutul-, 1
tutun-, 1 tuvalet, 1 tuz, 2 tüccar, 3 tüken-, 16 tüm, 9 tür, 3 türbe, 1 uç, 2 uç-, 2 uçak, 1 uçur-, 1 ufak, 1
uğra-, 2 uğraş-, 9 uğur, 2 uğurla-, 17 ulaş-, 1 ulu, 3 ulus, 10 um-, 2 umur, 1 umursa-, 3 umut, 3
unsur, 20 unut-, 1 unutul-, 3 utan-, 4 uy-, 5 uyan-, 1 uyandır-, 11 uyar-, 1 uydur-, 3 uygula-, 6 uygun, 1
uygun ol-, 1 uyku, 18 uyu-, 1 uyuşturucu, 4 uzak, 1 uzaklaştır-, 2 uzat-, 6 uzay, 1 uzay üssü, 12 uzun, 1
ücret, 1 ücretsiz, 52 ülke, 1 ümit, 4 ün, 30 üniversite, 3 ünlü, 1 üret-, 1 ürün, 1 üslup, 15 üst, 2 üstlen-, 3
üstün, 1 üye, 4 üz-, 5 üzere, 12 üzeri, 1 üzgün, 15 üzül-, 2 üzüntü, 3 vadi, 6 vakit, 5 vapur, 284 var, 32

var-, 6 varlık, 160 vatan, 5 vatandaş, 1 vatansever, 1 vatan borcu, 10 vazgeç-, 22 vb (ve benzeri), 899 ve, 1 veda, 1 vefat et-, 1 veli, 71 ver-, 1 veri, 2 verici, 1 veteriner, 39 veya, 2 ve benzeri, 2 video, 3 villa, 1 virüs, 6 voleybol, 3 voleybolcu, 2 vs (vesaire), 2 vur-, 1 vuruş, 8 yabancı, 1 yabani, 2 yağ-, 3 yağmur, 15 yak-, 1 yakacak, 3 yakala-, 1 yakalan-, 10 yakın, 1 yakınlaş-, 2 yakış-, 1 yakışıklı, 3 yaklaş-, 2 yaklaşık, 2 yalan, 3 yalnızca, 2 yalnız (ama), 3 yalnız (tekbaşına), 43 yan, 5 yan-, 12 yangın, 1 yanı sıra, 76 yanı, 7 yanlış, 2 yansıt-, 268 yap-, 1 yapı-, 1 yaptır-, 3 yara-, 1 yarala-, 1 yaralan-, 1 yaralı, 23 yarar, 2 yararı ol-, 7 yararlan-, 5 yararlı, 4 yararlı ol-, 1 yarbey, 9 yardım, 1 yardımcı, 18 yardımcı ol-, 24 yardım et-, 5 yanı, 4 yarım, 5 yarın, 4 yarış-, 1 yarış-, 2 yarışma, 2 yastık, 31 yaş, 122 yaşa-, 34 yaşam, 2 yaşantı, 6 yaşat-, 1 yaşlan-, 5 yaşlı, 14 yat-, 1 yatak, 1 yatı ezanı, 2 yavaş, 6 yavaş yavaş, 2 yay-, 2 yayan, 15 yaz, 68 yaz-, 5 yazar, 12 yazı, 4 yazık, 4 yazılı, 2 yazım, 16 ya da, 38 ye-, 10 yedi, 2 yeğen, 8 yelkenli, 33 yemek, 2 yemin et-, 3 yemyeşil, 8 yen-, 2 yenge, 27 yeni, 1 yeniden, 8 yenilik, 243 yer, 4 yerleş-, 10 yeşil, 1 yeşilimsi, 10 yeşillik, 7 yet-, 14 yetenek, 1 yeterince, 4 yetekli, 3 yetiş-, 1 yetişkin, 6 yetiştir-, 2 yiğün, 1 yıkıl-, 13 yıl, 2 yıl-, 2 yılan, 1 yıldız, 1 yırt-, 28 yine, 12 yiyecek, 1 yoğun, 37 yok, 1 yoklama, 2 yoksa, 3 yoksul, 1 yoksun, 32 yol, 8 yolculuk, 1 yorgan, 3 yorgun, 1 yorgunluk, 8 yorul-, 1 yorum, 9 yön, 3 yönel-, 1 yönelt-, 5 yönet-, 2 yöre, 7 yukarı, 1 yumuşak, 12 yurt, 2 yurt dışı, 4 yuva, 2 yüce, 1 yücelt-, 1 yük, 2 yükle-, 14 yüksek, 1 yükseklik, 4 yüksel-, 2 yürek, 11 yürü-, 1 yürüt-, 5 yüz-, 5 yüzbaşı (askeriterim), 7 yüzünden, 2 yüzölçümü, 3 yüz (sima), 3 yüz- (suda), 1 zafer, 3 zam, 136 zaman, 1 zannet-, 5 zarar, 2 zararlı ol-, 2 zararlı, 18 zaten, 1 zayıf, 1 zehir, 1 zehirlen-, 3 zeka, 5 zeki, 3 zengin, 8 zengin ol-, 1 zerre, 7 zevk, 1 zeytin, 3 zihin, 1 zincir, 3 ziyaret, 33 zor, 4 zorla-, 4 zorlan-, 1 zorlaş-, 12 zorluk, 2 zorunda, 1 zorunlu, 1 zurna, 1 zürrafa

ATASÖZÜ VE DEYİMLER

1 acı çek-, 1 adam yerine koy-, 1 ağır bas-, 4 aklına gel-, 1 aklından çık-, 1 aklının ucundan (bile) geçme-, 1 alışverişe çık-, 2 anlamına gel-, 1 anlam ver-, 3 ayaklarının üzerinde dur-, 1 başına gel-, 1 başı dik (ol-), 2 başı dön-, 1 başsağlığı dile-, 1 beynini kemir-, 1 bitmek (tükenmek) bilme-, 3 boşa çıkar-, 2 boş ver-, 2 bozguna uğra-, 15 cahil kal-, 2 canını dişine tak-, 7 canını ver-, 2 canı sıkıl-, 1 can at-, 1 can ver-, 1 cız et-, 6 çaba göster-, 3 çaba harca-, 1 çığlık at-, 1 dalga geç-, 1 dereyi görmeden paçayı siva-, 1 ders al-, 1 ders çıkar-, 3 ders ver-, 1 diken diken ol-, 1 dikkate al-, 1 dikkatini çek-, 1 dört gözle bekle-, 1 dozunu kaçır-, 1 dua al-, 1 düzene sok-, 1 düzen kur-, 1 eğitim al-, 1 eğitim ver-, 10 elde et-, 11 elinden gel-, 11 elinden geleni yap-, 3 elinde ol-, 4 eline al-, 1 el at-, 2 el ele ver-, 1 emek harca-, 1 emek ver-, 1 emini ol-, 1 evirip çevir-, 1 ev tut-, 1 farkında ol-, 4 fark et-, 1 faydalı ol-, 1 faydasını gör-, 1 faydası dokun-, 1 faydası ol-, 1 fedakârlık yap-, 4 feda et-, 1 feda ol-, 3 fırsat ver-, 1 fikir al-, 7 fotoğraf çek-, 2 gayret göster-, 3 gazi ol-, 1 geçit ver-, 1 geç kal-, 3 geri dön-, 3 geri kal-, 1 gezip toz-, 1 geziye çık-, 1 gıcık ol-, 4 gibi gel-, 1 gol at-, 1 gönül ver-, 1 göze al-, 1 gözünün önüne gel-, 1 göz at-, 1 göz kırp-, 1 göz yum-, 3 gurur duy-, 1 gücü yet-, 3 güven kazan-, 1 güven ver-, 1 haberi ol-, 2 hak et-, 1 hak ye-, 1 havada kal-, 1 havalara uç-, 3 hava al-, 1 hayalleri suya düş-, 15 hayal kur-, 1 hayır dua al-, 1 hazır ol, 1 hor gör-, 7 hoşla git-, 1 huzur bul-, 1 huzur ver-, 2 ışıkt tut-, 1 icat et-, 2 içi açıl-, 1 içi içine sığma-, 2 iç içe ol-, 1 ikilemde kal-, 6 iletişim kur-, 3 ilgi çek-, 2 işe yara-, 1 iştahı açıl-, 2 kalbini kır-, 1 kan dök-, 4 kapı aç-, 12 karar ver-, 2 karın doyur-, 2 karşılık ver-, 6 katkıda bulun-, 1 kemikleri sızla-, 1 kendine gel-, 1 kendini göster-, 1 kendini ver-, 4 kıymetini bil-, 1 koku al-, 1 kötü yola sap-, 1 kül et-, 2 kül ol-, 1 merak sar-, 3 meydana gel-, 1 meydan oku-, 1 minnet duy-, 2 mis gibi, 3 mola ver-, 1 mücadele ver-, 1 ne ekersen onu biçersin, 2 ne olursa ol-, 1 ne pahasına olursa olsun, 1 ne yazık ki, 1 nöbet bekle-, 1 olmayacak duaya âmin demek, 1 ortadan kalk-, 2 ortaya koy-, 5 örnek al-, 1 örnek ol-, 6 örnek ver-, 7 özen göster-, 1 payidar kal-, 1 peşine takıl-, 8 piknik yap-, 1 rafa kaldır-, 1 rahata kavuş-, 3 rahat et-, 2 rahat ol-, 1 razı ol-, 2 resim çek-, 1 rezil ol-, 3 rol oyna-, 6 sahip çık-, 1 saygı duy-, 1 sebebiyet ver-, 1 sıkıntı çek-, 2 sipariş al-, 4 sona er-, 1 sonu gel-, 1 söküp at-, 1 söz al-, 1 söz et-, 1 söz tut-, 4 söz ver-, 1 sular seller gibi, 1 su gibi ak-, 1 şehit düş-, 3 şehit ol-, 2 tadını çıkar-, 1 taşı toprağı altın ol-, 1 tehdit et-, 1 telefon et-, 1 temel at-, 28 temiz tut-, 1 ters git-, 1 tüyleri ürper-, 1 uygun gör-, 1 uyku bastır-, 1 uzak tut-, 1 uzun lafın kıyası, 1 üstesinden gel-, 1 üstün gör-, 1 üzerinden yük kalk-, 3 vakit geçir-, 1 vakit öldür-, 1 varını yoğunu ortaya koy-, 1 yan gel-, 1 yanında ol-, 2 yardımda bulun-, 4 yerine getir-, 1 yerini tut-, 1

İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Kelime Hazinesi Üzerine Bir İnceleme

yeri gel-, 1 yer altı suyu (ları), 1 yer kapla-, 1 yer tut-, 10 yok et-, 5 yok ol-, 12 yola çık-, 4 yola koyul-, 1 yolcu et-, 3 yolunu tut-, 5 yol al-, 1 yol göster-, 2 yuva kur-, 2 yüzünü kara çıkar-, 2 yüz verme-, 1 zamanı geçir-, 1 zarara uğra-, 2 zarar gör-, 34 zarar ver-, 5 zevk al-, 7 ziyaret et-,

TÜRKÇE SÖZLÜKTE BULUNMAYAN KELİME VE KELİME GRUPLARI

1 body guard, 1 cabrio, 1 drag, 1 crazy, 1 doberman, 1 fizan, 1 full çek-, 1 gokart, 1 golden (köpek cinsi), 1 photoshop, 1 playstation, 1 retriever (köpek cinsi), 1 rottweiler (köpek cinsi), 1 rap (müzik), 1 plazma (televizyon),

SAYILAR

16 altı, 1 altıyüz, 24 beş, 1 beşyüz, 8 bin, 1 bindokuzyüzdoksanyedi, 1222 bir, 1 doksan, 1 doksandokuz, 3 dokuz, 17 dört, 1 dörtyüz, 48 iki, 2 ikibinaltı, 3 ikibinyedi, 2 ikiyüz, 4 kırk, 1 kırkbeş, 2 on, 2 onbeş, 1 onbir, 1 ondört, 1 oniki, 3 onüç, 1 onyedi, 11 sekiz, 6 sıfır, 24 üç, 1 üçbin, 1 üçyüzelli, 2 yetmiş, 4 yirmi, 1 yirmibeş, 6 yüz (sayı),

ÖZEL İSİMLER

2 Abant, 1 Ahlatlıbel, 2 Akdeniz (Bölgesi), 1 Ak Parti, 4 Ali, 14 Allah, 1 Alman, 3 Amasya, 5 Amerika, 1 Amerikan, 1 Anadolu Medeniyetleri Müzesi, 1 Anadolu Yakası, 36 Anıtkabir, 11 Ankara, 1 Ankara Etnografya Müzesi, 2 Ankara Kalesi, 1 Ankara Üniversitesi, 1 Antalya, 2 Arda Turan, 114 Atatürk, 1 Atatürk Anadolu Lisesi, 1 Atatürk Haftası, 5 Atatürk Orman Çiftliği, 2 Ayasofya Camii, 1 Ayten Coşkun, 3 Balıkesir, 1 Bartın, 2 Beşiktaş, 1 Bez Bebek, 1 Bilim Çocuk, 1 Biskrem, 1 BMW, 1 BMW X 5, 2 Bolu, 1 Bolu Dağı, 1 Chelsea, 1 Cristiano Ronaldo, 14 Çanakkale, 1 Çanakkale Savaşı, 1 Çeşme, 3 Çorum, 1 Dadalı Tepesi, 1 Detroit Red Wings, 1 Didim, 1 Dikmen, 1 Dikmen Vadisi, 1 Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, 1 Dokuz Eylül Üniversitesi, 1 Don Kişot, 1 DPY (Devlet Parasız Yatılılık ve Bursluluk Sınavı), 1 Ege Üniversitesi, 1 Ege (Bölgesi), 2 Einstein, 2 Emre, 1 Erdal, 1 Erdal Özyol, 2 Erhan, 1 Erkan Akar, 1 Eskipazar, 1 Fatih Sultan Mehmet, 1 Fatma, 7 Fenerbahçe, 3 Feza Gürsey, 2 Feza Gürsey Bilim Merkezi, 1 Filistin, 1 Formüla 1, 2 Fransız, 3 Galatasaray, 1 Gamze, 1 Gazi Mustafa Kemal, 9 Gazze, 1 Gelibolu Yarımadası, 1 Gülliverin Gezileri, 1 Hacettepe (Üniversitesi) Hastanesi, 1 Hadrianapolis, 1 Halk Bankası, 4 Harikalar Diyarı, 1 Hasan Faruk Yılmaz, 1 Hayal Gemisi, 1 Hindistan, 1 Hülya, 1 Hüseyin Güllü Ceylan İlköğretim Okulu, 1 İç Anadolu (Bölgesi), 1 İmparator Birinci Jüstinyen, 1 İngiliz, 6 İngilizce, 2 İngiltere, 6 İsrail, 27 İstanbul, 2 İstanbul Boğazı, 2 İtalyan, 5 İzmir, 2 Kadıköy, 1 Kadıköy İskelesi, 4 Kanada, 1 Karabük, 1 Karadeniz Bölgesi, 1 Kara Harp Okulu, 1 Kastamonu, 2 Kayseri, 1 Keloğlan, 1 Kızılay, 1 Kızılırmak, 1 Kız Kulesi, 1 Kibrit Çocuk, 3 Konya, 2 Kuran, 1 Kur'an-ı Kerim, 8 Kurtuluş Savaşı, 1 Leyla, 2 Malatya, 1 Marmaris, 3 Mehmet, 1 Mehmet Akif Ersoy, 1 Mehmet Akif Ersoy Parkı, 1 Mehmet Öz, 1 Mersin, 3 Mete, 1 Metin, 3 Mevlana, 1 Midas, 1 Mimar Sinan, 4 MİT (Millî İstihbarat Teşkilatı), 3 Mustafa Kemal, 3 Mustafa Kemal Atatürk, 2 NBA (National Basketball Association), 2 NHL (National Hockey League), 3 Nur, 1 Nurhan, 3 ODTÜ (Ortadoğu Teknik Üniversitesi), 4 Ordu, 1 Orhan Bey, 1 Osman, 2 Osmanlı Devleti, 1 Osman Bey, 1 Ostim, 2 *ÖSS (Öğrenci Seçme Sınavı), 5 Pamukkale, 1 Pierre Loti, 1 Prenses Perfinya, 1 Rambo, 1 Rıza, 3 Samsun, 10 SBS (Seviye Belirleme Sınavı), 1 Seda Helvacıoğlu, 1 Sefiller, 2 Selena, 1 Sevda Uğurlu, 4 Seviye Belirleme Sınavı, 2 Seyit Onbaşı, 1 Soğuk Su, 1 Somuncu Baba Türbesi, 1 Sultanahmet, 3 Sultan Ahmet Camii, 2 Süleymaniye Camii, 2 Şereflikoçhisar, 1 Şeyma, 1 Şırnak, 1 Şükrü Saraçoğlu, 1 Tayyip Erdoğan, 1 Tek Türkiye, 1 TEMA (Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı), 2 Tokat, 1 Topkapı Sarayı, 1 Tuğba, 28 Türk, 31 Türkçe, 33 Türkiye, 1 Türk Dil Kurumu, 1 Türk Kızılayı, 1 Yapraklı Koy, 1 Yozgat, 1 Zuhul

